

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wynosi:
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odosłanie do
mieszkania dopłaca się 40
halezy miesięcznie.
Adres Administracji: Gar-
barska 7.
Biuro filjalne: Szewska, 18.
Numer pojedynczy zwykły:
10 hal.
Numer z poprzednich dni:
20 hal.

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wynosi:
Na prowincji: miesięcznie
kor. 2.40. W państwie nie-
mieckiem kwartalnie: 10
koron. W innych państwach
kwartalnie: kor. 12.—.
Adres Redakcji i Admini-
stracji: Garbarska 7.
Telefon Nr. 309.
Numer niedzielny lub nu-
mer z dodatkiem powieści-
wym 16 halezy; numer na
prowincji o 2 hal. drożej.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje przedsiębiorca tego dziła p. Karol Armatowicz, w biurze inzeratowem „Głosu Narodu“ przy ul. Szewskiej 1. 18, pod zarządem p. Ignacego Flesnara. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halezy, za każdy następny raz 12 halezy. Nadesłane po 40 halezy od wiersza za każdy raz. Słubny, nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski, pasaż Hausmanna. w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opalik, R. Mosso, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette directeur, rue Comartin.

Nr. 189.

Kraków, Środa dnia 21 Sierpnia 1901.

Rok IX.

Do dzisiejszego numeru dołącza się dla wszystkich prenumeratorów trzynasty arkusz >Wyboru dzieł Alarcona<, a w szczególności romansu osnutego na tle życia Madrytu p. t.:
„SKANDAL“.

PODRÓŻE MONARCHÓW.

PARYŻ 21-go. Sensacyjne doniesienie przyniosła wczoraj agencja Havasa. Oto car rosyjski przyjął zaproszenie prezydenta Loubeta i będzie obecny osobiście na manewrach armji francuskiej w Reims.

Przed wylądowaniem w Dunkierce, wraz z prezydentem Loubetem odbędzie car przegląd francuskiej eskadry północnej, która powita cara na francuskich wodach.

Równocześnie nadchodzi wiadomość, że król i królowa serbscy, po złożeniu wizyt na dworach w Petersburgu, Konstantynopolu i Wiedniu, odwiedzą także włoską parę królewską w Kwirynale, gdzie nastąpi spotkanie i pojednanie króla Aleksandra z księciem Mikołajem czarnogórskim.

Według informacji dziennika „Rappel“, sułtan Abdul-Hamid przygotowuje się, aby odwiedzić cara Mikołaja w Liwadji.

W dniu zawarcia pekińskiego pokoju, rząd francuski ogłosił wiadomość o tem, co oddawna już niewątpliwie było zdecydowanym, — a co w najgłębszej utrzymywano tajemnicą aż do chwili, w której podpis angielskiego postą został położony na protokole, zamykającym — na raz e i przynajmniej na chińskiej ziemi — awanturę najazdu Europy na państwo Niebieskie. Okoliczność, że ten, a nie inny dzień wybrała dyplomacja francusko-rosyjska na opublikowanie tej wielkiej wiadomości, wywoła chyba ponure zmarszczenie brwi lorda Chamberlaina i hrabiego Bülowa. Nie pokojowy zaiste charakter ma podróż carska na manewry francuskie; huk dział okrętowych i szcęk broni będzie jej akompanjamentem. Hrabia Waldersee, który, jako typowy >miles gloriosus<, jeszcze kilka dni temu wołał, że >w Chinach inne imiona zbladły, tylko niemieckie poszło w górę<, musiał wczoraj dostać lekkiego drżenia, aby to pójście w górę nie trwało zbyt krótko.

Gdyby się nie wiedziało o carze Mikołaju, do jakiego stopnia ma wstręt do awanturniczej polityki zagranicznej, gdyby się nie znało jego zamiłowania do pokoju i do spokoju, można by wistocie uważać tę wojskową rewję carską armji francuskiej, za objaw niesłychanie niepokojący, za prowokację i pogroźkę; w danych warunkach jest to w każdym razie manifestacja bardzo poważna i dużo dająca do myślenia. Stwierdza ona wymownie, że sojusz rosyjsko-francuski trwa niewruszenie i niezachwianie i że sojusz ten ma charakter wybitnie wojenny w duchu zaczepno-odpornym. Manifestacja ta podwójnie imponuje wobec faktu rozpadnięcia się trójprzymierza, tak jaszkrawo zaznaczonego przez projekt niemieckiej taryfy cłowej i przez nieporozumienie włosko-austriackie w kwestji albańskiej, doprowadzające już do morskich manifestacji obu państw. Nie przeciwko trójprzymierzem jednak głównie zwraca się teraz manifestacja rosyjsko-francuskiego braterstwa broni; co najwyżej jest ona lekkim przypomnieniem wielkogębemu władcy i jego pociesznemu feldmarszałko-

wi, że stosunki rzeczywistości nie dają im najmniejszych podstaw do zbyt wielkiej chępliwości.

Jest natomiast w Europie jeden człowiek, który z radosnem biciem serca czytał komunikat agencji Havasa, jeżeli już przedtem, co prawdopodobne, nie był o zamierzonym doniosłym politycznym wypadku najdokładniej poinformowany. To sędziwy prezydent Transwalu, wuj Krüger, zgrzybiały optymista, niewzruszony idealista nawet na gruzach wszystkich swoich nadziei i złudzeń, wierzący jeszcze, że Pan, który rozgromił Filistynów, nie opuści ludu, co z wiarą w Niego, z psalmem na ustach, broni rodzinnej ziemi od najeźdźców. Nieszczęśliwy, złamany starzec wie, że jedno słowo znudzonego, zblazowanego, kapryśnego, miękkiego jak wosk, apatycznego i obojętnego na wszystko, choć niepozbowionego dobrych instynktów młodzieńca, jakim jest Mikołaj II., może zapewnić wolność i niezależność upadającemu wśród bohaterstwa i rozpaczki w walce z przemocą ludowi, którego losy Bóg oddał w opiekę bezsilnym, mogącym już tylko w modlitwie wznosić się ku górze dłoniom wuja Pawła.

Czy cesarz Mikołaj powie to słowo w Compiègne, gdzie już dla niego wynajęto wille na dwutygodniowy pobyt od dnia 10 września — albo w Paryżu, gdzie kilkakrotnie w tym czasie ma zagospścić, — albo wreszcie w Rheims, które dla Anglii, złowrogim jest dziejowem przypomnieniem, i gdzie 19 września odbędzie się wielka carska rewja republikańskich żołnierzy — to pokaże najbliższa przyszłość! Obyż tylko nie zawiodła niespokojnych oczekiwań wygnanica z Pretorji!

Wybory do Sejmu.

Obecny stan kandydatur w 74 okręgach kurji włościańskiej przedstawia się, jak następuje:

1. Białka. Dotychczasowy poseł włościański Fr. Kramarczyk. Ludowcy stawiają włośc. Kubika; stojałowczycy adwokata dra Dobiją. Szanse po stronie Kramarczyka.
2. Bóbrka. Kandydat kom. centr. dr. Stan. Mycielski; ruski: Julian Romańczuk i ks. Zając. Walka będzie zacięta.
3. Bochnia. Kandydat komitetu central. Zdzisław Włodek; stojałowczyków: Wincenty Pilch; ludowców Adam Rtebenbauer.
4. Bohorodczany. Kandydat narodowy Henryk Potworowski; ruski włośc. Barabasz.
5. Borszczów. Kandydat kom. centr. dotychczasowy poseł Mieczysław br. Dunin Borkowski; ruski nieogłoszony.
6. Brody. Jako kandydata narodowego wymieniają Onufrego Horcudynskiego; ruski dotychczasowy poseł Barwiński o małych szansach.
7. Brzesko. Kandydat kom. centr. Jan Goetz; ludowcy ponownie stawiają dra Bernadzikowskiego; stojałowczycy nie stawiają na ten okręg swego kandydata.
8. Brzeżany. Kandydat narodowy Kazimierz Trzczeński; Rusini jeszcze nie skonsolidowani, selska rada popiera Tymofteja Starucha, ruska narodna ks. Dudrowicza z Taurowa.
9. Brzozów. Kandyduje ponownie Zdzisław Szrzyński; ludowcy popierają chłopca Józefa Wronek.
10. Buczac. Kandydat narodowy dotychczasowy poseł Artur Zaremba Clelecki; Rusini nie ogłosili jeszcze kontrkandydata.
11. Chrzanów. Ponownie hr. Andrzej Potocki bez kontrkandydatów!
12. Cieszanów. Dotychczasowy poseł Julian Puzyna nie kandyduje; mówią o p. Janie Gnoińskim, właścicielu Cieszanows; Rusini włościanina Teodora

Podhoreckiego.

13. Czortków. Ponownie p. Stan. Rudrof; Rusini swego kandydata nie ogłosili dotychczas.

14. Dąbrowa. Mówią, że stanie ks. Antoni Wilczkiewicz, nakłaniany przez włościan do kandydowania przeciw dotychczasowemu posłowi, ludowcowi Jakóbowi Bojca.

15. Dobromil. Kandydat kom. centr. dotychczasowy poseł Paweł Tyszkowski. Nie będzie, zdaje się, kontrkandydata.

16. Dolina. Dotychczasowy poseł ugodowiec ruski ks. Niebyłowies nie kandyduje. Kandydatura polska zdaje się być nie do przeprowadzenia, a przynajmniej komitet dotychczas żadnej nie postawi. Ruskie kandydatów wymieniają aż czterech: ks. Buczaka z Podbereża, ks. Bohaczewskiego z Lecówki, radcę sądowego Grabowieńskiego i radykała dra Eug. Ozarkiewiczza. Nie wykluczone, że stałe i tu Romańczuk, o ile słabe będą jego szanse w pow. bóbreckim.

17. Drohobycz. Kandydata narodowego dotychczas nie postawiono. Umiarkowani Rusini i Polacy oświadczają się za ponownym wyborem Ochrymowicza; Młodorusini za ks. Baczyńskim a inni za drem Włodz. Antoniewiczem, lekarzem ze Stryja.

18. Gorlice. Dotychczasowy poseł Adam Skrzyński staje z wielkiej własności nowosądeckiej, w jego miejsce kandyduje p. Płocki z Nowodworza, któremu ludowe stronnictwa przeciwstawiają ks. Kielara.

19. Gródek. Ponownie Adolf br. Brnaicki. Rusini nie ogłosili dotychczas kandydatury.

20. Grybów. Mówią, że Ignacy hr. Bobrowski stanie przeciw dotychczasowemu posłowi ludowcowi notarzużewi Klemensiewiczowi. Nadto wzmiankują o kandydaturze notarzużewa Huzy i sekretarza Rady pow. Górskiego, którzy idą na własną rękę. Rusini stawiają kandydaturę bez szans radcy sąd. Lenińskiego z N. Sącza.

21. Horodenka. Ponownie Antoni Theodorowicz, któremu przeciwstawiają Rusini Teofila Okuniewskiego, który posłował z pow. kołomyjskiego. Walka będzie zacięta.

22. Husiatyn. Ponownie Adam hr. Gołuchowski; radykał ruscy redaktora „Swobody“ dra Eug. Lewickiego.

23. Jarosław. Ponownie Jerzy ks. Czartoryski; stojałowczycy włośc. Cenę a włośc. Wilk, były stojałowczyk, na własną rękę.

24. Jasło. Dotychczasowy poseł włośc. Data ma małe szanse. Mówią o kandydaturze ks. prob. Karola Kremenowskiego ze Świącan, jako mającej duże szanse. Ludowcy chłopca Jawrz. Drewniaka.

25. Jaworów. Ponownie Jan hr. Szeptycki. Rusini nie stawiają kandydata.

26. Kałusz. Ugodowiec ruski, dotychczasowy poseł Karatnicki nie kandyduje. Jako kandydat narodowy wymieniający jest lekarz, dr Adolf Wurst. Rusini stawiają radykała Korytowskiego, a kwestja czy nie pokrywa on chwilowo kandydatury Kosa.

27. Kamionka strumiłowa. Ponownie Stanisław hr. Bodeń. Rusini ks. Izidora Zaleskiego, proboszcza z Milatyna.

28. Kolbuszowa. Dotychczasowy poseł St. Jędrzejowicz nie kandyduje. Kandydatura nieczyja dotychczas nie ustalona. Sześciu włościan kandyduje na własną rękę, a między tymi stojałowczyk, Błażej Lis.

29. Kołomyja. Dotychczasowy poseł radykał ruski, Okuniewski przeniósł się na okręg horodeński, robiąc miejsce drowi Dudykiewiczowi. Jako kandydat narodowy występuje Roman Puzyna z Piadyk.

30. Kosów. Ponownie Filip Zaleski; Rusini nie ogłosili dotychczas swego kandydata.

31. Kraków. Ludowcy ponownie stawiają kandydaturę włościanina, Fr. Wójcika, przeciw któremu występuje ks. Szponder, kandydat antysemitki.

32. Krosno. Dotychczasowy poseł, August Gorayski nie kandyduje. Walka wyborcza, niewątpliwie ostra, rozegra się między p. Janem Trzeciakiem, właścicielem Miejsca Piastowego, a wodzem ludowców Stapińskim.

33. Limanowa. Dotychczasowy poseł, Antoni hr. Wodzicki nie oświadczył jeszcze stanowczo, czy ponownie kandyduje. Kandydatura p. Marszałkowskiego, właściciela dóbr Stronia, antysemity, ma wielkie szanse.

34. Lisko. Dotychczasowy poseł Ign. hr. Kra-

sieki nie kandyduje. Jako kandydat występuje marszałek pow., p. Ludwik Ramuńt. Rusini przeciwstawiają mu właścina Starucha.

35. Lwów. Przeciw dotychczasowemu posłowi, Teof. Merunowiczowi, Rusini stawiają adw. Konstantego Lewickiego, a nadto występuje Breiter, redaktor „Monitora“.

36. Łańcut. Ponownie Żardecki. Kontrkandydatów bez szans wymieniają kilku.

37. Mielec. Kandydatura ustalona. Mówią, że stanie ks. dr Kopyciński lub właścina Rządki przeciw dotychczasowemu ludowcowi, Franciszkowi Krepie.

38. Mościska. Ponownie Stanisław hr. Stadnicki, oraz ks. Żukliński; opozycja wymyśliła także kandydaturę chłopca Buntia. Rusini stawiają socjalistę dra Mikołaja Hankiewicza.

39. Myślenice. Kandydatem narodowym jest Kazimierz ks. Lubomirski. Ludowcy popierają ponowny wybór Andrzeja Śródniawskiego.

40. Nadwórna. Polskiej kandydatury nie ma. Ponownie ks. Kornel Mandyczewski.

41. Nisko. Ponownie Klemens Kostheim. Stojałowczyści wiość. Jana Bła.

42. N. Sącz. Ponownie ze związku chłopskiego Stan. Potoczek, z małemi szansami; przeciw niemu zapewne p. Józef Znamirowski.

43. N. Targ. Kandydatura nie ustalona — dotychczasowy poseł dr Bednarski ustąpi zapewne dr Chramcowi. Ludowcy stawiają Józefa Rekuckiego bez szans.

44. Pilzno. Dotychczasowy poseł Mateusz Warzecha nie kandyduje, natomiast staje przez Rady pow. Tytus Bajnowski. Stojałowczyści przeciwstawiają mu dr Bron. Dulębę a ludowcy Jana Krajewskiego.

45. Podhajce. Dotychczasowego posła dra Damiana Sawczaka, wybranego przeważnie polskimi głosami, stawia teraz ruski komitet narodowy. Jako kandydat polski postawiony został marszałek pow. p. Edmund Litwiński.

46. Przemysły. Przeciw dotychczasowemu posłowi radykałowi ruskiemu Stefanowi Nowakowskiemu, postawiono kandydaturę adw. dra Wład. Czaykowskiego. Nadto wysunięto kandydaturę p. Kusiby, który ze względów narodowych, zapewne nie pozwoli na dłuższe jej utrzymanie.

47. Przemysły. Ponownie Roman hr. Potocki, przeciw któremu Rusini wysuwają kandydaturę radcy sądowego dra Dawidowicza.

48. Rawa ruska. Ponownie burmistrz Władysław Górka. Rusini stawiają ks. Kipriana z Niemirowa.

49. Rohatyn. Ponownie Mikołaj Torosiewicz. Rusini prowadzą akcję ogniście; kandydata dotychczasowego ogłosili definitywnie.

50. Ropczyce. Dotychczasowy poseł Józef Michałowski nie kandyduje. Mówią, że stanie b. minister Adam Jędrzejowicz. Stojałowczyści popierają Andrzeja Małochę; ludowcy zaś dwu zalecają: Jana Siwulę i Jana Babicza. Bomba kandyduje na własną rękę.

51. Rudki. Kandydatura narodowa nie ustalona.

Dotychczasowy poseł dr Jakiński nie oświadczył się stanowczo — ewentualnie wymieniają p. St. Bala. Rusini nie ogłosili dotychczas swego kandydata.

52. Rzeszów. Dotychczasowy poseł Adam Jędrzejowicz nie kandyduje. Komitet powiatowy nie przedstawił dotychczas kandydaty. Stojałowczyści stawiają wiość. Tomasza Szajera; Stojałowczyk Bomba chce iść na własną rękę, a ludowcy popierają Jana Czajkowskiego z Lucey.

53. Sambor. Ponownie p. Feliks Sozański. Rusini dotychczas nie ogłosili swego kandydata.

54. Sanok. Dotychczasowy poseł ludowiec Grzegorz Milan jest bez szans. Rusini popierają Starucha. Jako kandydat stanie zapewne Jan hr. Potocki.

55. Skalat. Ponownie Mieczysław hr. Piniński. Kandydatów ruskich kilka i skutkiem tego Rusini nie ustalili jeszcze swojej kandydatury.

56. Śanatyń. Dotychczasowy poseł ugodowiec ruski ks. Hamorak nie kandyduje. Jako kandydat narodowy występuje p. Stefan Moysa-Rosochacki. Wybór zapewniowy.

57. Sokal. Dotychczasowy poseł A. Wachlanin występuje tym razem jako kandydat ruskiego komitetu narodowego. Ze strony ruskiej kandydują jeszcze radykał dr Eag. Pietrusiewicz i sekretarz sądowy Litwiński. Kandydatura narodowa nie ustalona dotychczas; albo p. Wincenty Krafiński lub Tad. hr. Dzieńduszyci.

58. Stanisławów. Dotychczasowy poseł ruski wiość. Winniczak nie kandyduje. Na jego miejsce idzie Hurk. Jako kandydata narodowego wymieniają p. Miecz. Brykusińskiego.

59. Stary Sambor. Dotychczasowy poseł p. Kaz. Bielański nie kandyduje. Jako kandydat narodowy występuje p. Stanisław Agepowicz. Ze strony ruskiej prawdopodobnie ks. Wasilkiewicz.

60. Stryj. Ponownie Karol hr. Dzieduszycki, któremu Rusini przeciwstawiają dra Eag. Oleśnickiego, dotychczasowego posła z pow. żydaczowskiego.

61. Tarnobrzeg. Ponownie Zdzisław hr. Tarnowski. Ludowcy Wojciecha Włazka z Machowa.

62. Tarnopol. Ponownie Juliusz hr. Korytowski. Rusini wiość. Harmelę z Kupczyniec.

63. Tarnów. Ponownie Eustachy ks. Sanguszko, przeciw któremu występuje weterynarz Sikorski.

64. Tłumacz. Dotychczasowy poseł ugodowiec ruski Tyt. Zajączkowski nie kandyduje. Jako kandydat narodowy staje p. Jan Urbański. Rusini stawiają radykała chłopca Borodajkiewicza.

65. Trembowla. Dotychczasowy poseł Jul. Olpiński nie kandyduje. Jako kandydat narodowy staje Jerzy hr. Baworowski. Rusini kandydata nie ogłosili, wymieniany jest b. koncypient adwokacki Załoziecki, a ewentualnie także Romaneżuk.

66. Turka. Komitet powiatowy ponownie stawia kandydaturę p. Bron. Osuchowskiego. Nie ma należytej zgody w powiecie, skutkiem rozmaitych prywatnych niechęci. Rusini stawiają kandydaturę radcy sąd. z Boryni p. Gliżinka. Nie wątpimy, że niezgodą nie zostanie okręg ten zatracony.

67. Wadowice. Komitet powiatowy uznał za właściwe kandydata nie stawiać i pozostawić wyborcom wolną rękę między kandydatą ks. Stojałowskiego a dotychczasowego posła, lułowca Styły.

68. Wieliczka. Dotychczasowy poseł p. Karol Czecz nie oświadczył dotychczas, czy kandyduje. Duże szanse ma kandydat stojałowczyk inżynier Wiktor Skołyżewski. Ludowcy popierają właścina Stanisława Słowika z Bierzanowa; nadto jest jeszcze kilka kandydatów chłopskich i p. H. Mieroszewskiego.

69. Zaleszczyki. Dotychczasowy poseł Antoni Charniec nie kandyduje, staje natomiast p. Kazimierz Cieński, któremu ruski komitet narodowy przeciwstawia ks. Alojzego Oleśnickiego z Targowicy.

70. Zbaraż. Komitet powiatowy nie postawił dotychczas kandydatury narodowej. O mandat ubiega się ponownie właścina Dymitr Ostapeczuk.

71. Złoczów. Ponownie będzie prawdopodobnie kandydować p. Apolinary Jaworski.

72. Żółkiew. Kandydata narodowego wobec niekandydowania dotychczasowego posła p. Tad. Starzyńskiego, jeszcze nie postawiono. Rusini całą siłą popierają kandydaturę dra Michała Korola.

73. Żydaczów. Dotychczasowy poseł dr Eag. Oleśnicki idzie na okręg stryjski a tu Rusini stawiają ks. Bazylego Dawydiaka. Jako kandydat narodowy staje p. Stanisław Pawlikowski z Bereźnicy Królewskiej.

74. Żywiec. Dotychczasowy poseł Wojciech Szwed kandyduje. Stojałowczyści stawiają kandydaturę p. Baltazara Boguckiego, właściciela fabryki sukna. Nadto jest kilku właścina jako kandydatów.

* Otrzymujemy następującą depezę: „Wobec okoliczności, że wraz z poważnym gronem wyborców uważam kandydaturę księcia Kazimierza Lubomirskiego za nader korzystną i ze wszelkich miar na gorące poparcie zasługującą, cofam zgłoszoną przeze mnie kandydaturę i polecam najgoręcej kandydaturę księcia Lubomirskiego, który dzisiaj w ratunku myślenickim o przyjęcie mandatu uproszonym został. Z poważaniem Stanisław Zacharyasz.“

* Z Myślenic donoszą nam równocześnie: Znaczne grono wyborców mniejszej własności powiatu myślenickiego, korzystając z obecności w Myślenicach księcia Kazimierza Lubomirskiego, gremjalnie udało się do ratusza i uprosiło ks. Lubomirskiego o przyjęcie mandatu do Sejmu. Książę Lubomirski oświadczył, że gotów jest stanąć przed wyborcami we wszystkich trzech miastach okręgu wyborczego i swoje zapatrywania polityczne wypowie, a jeżeli to będzie wolą zgromadzonych, mandat przyjmie.

Wszystkich czytelników naszych, prosimy uprzejmie o nadsyłanie nam jak najszczegółowszych informacji o objawach ruchu wyborczego w ich okolicach.

CZŁOWIEK NIEWIDZIALNY

POWIEŚĆ FANTASTYCZNA

9) przez

H. G. WELLSA.

(Ciąg dalszy).

Cuss umilkł. Nie można było wątpić w szczerość jego strachu. Obracał się na krześle, był bardzo wzburzony; wypił drugi kieliszek lichego wina, którym go poczęstował pastor.

— Kiedym go wziął za rękaw — mówił dalej Cuss — to poczułem pod palcami ciało i kości...

— Więc rękaw nie był pusty?

Pan Bunting spojrział na Cussa podejrzliwie.

— To dziwna historia... — rzekł — to istotnie bardzo dziwna historia!... — powtórzył z naciskiem.

V. Kradzież na probostwie

O kradzieży na probostwie dowiedziano się od pastora i jego żony. Zdarzyło się to nad ranem w drugi dzień Zielonych Świątek, w dniu dorocznych zabaw w Iping.

Pani pastorowa obudziła się nagle przed świtaniem, bo jej się wydawało, że ktoś otworzył, a potem zamknął drzwi od sypialnego pokoju. Nie obudziła męża, lecz usiadła na łóżku i nasłuchiwała. Doleciała ją wyraźny tupot bosych nóg; dreptały po sąsiedniej bawialni, wreszcie oddaliły się, dając przez siebie ku schodom.

Teraz dopiero pani Bunting obudziła męża, cichutko, ostrożnie. Włożył okulary, szlafrok i pantofle, wszedł pociemku na schody i ucha nastawił. Słyszał wyraźnie chodzenie po swoim gabinecie na dole, otwieranie biurka, a wreszcie silne kichnięcie.

Powrócił do pokoju sypialnego, uzbroił się w najgroźniejszy oręż, jaki miał pod ręką... w pogrzechacz i zszedł ze schodów, jak mógł naj-

ciszej. Pani Bunting wyglądała przez drzwi uchylone.

Było około czwartej po północy; ciemności już się przerzedziły. W sieni zarysowywały się ściany i sprzęty, drzwi do gabinetu tworzyły czarną plamę.

Dokoła panowała cisza, przerywana tylko skrzypieniem schodów pod nogami pana Bunting i szelestem, dolatującym z gabinetu.

Nagle coś brzękło, potem słychać było otwieranie szuflady i szelest papierów, następnie rozległo się półgłośne przekleństwo i potarcie zapalniczki. Żółty błysk oświecał pracownię.

Pan Bunting zszedł już był i przez szparę we drzwiach mógł widzieć pulpit, otwartą szufladę, oraz świecę, płonącą na pulpicie, — ale złodzieja nie widział...

Stał, namyślając się, co zrobić; pani Bunting, blada i przerażona, zstępowała powoli ze schodów, idąc na odsiecz mężowi. Jedno tylko podtrzymywało pastora na duchu, mianowicie pewność, że złodziej był miejscowy, osiadły we wsi.

Oboje małżonkowie słyszeli brzęk pieniędzy, co świadczyło, że rabuś odszukał ich krwawe oszczędności; dwa funty szterlingów w monecie złotej po pół suwerena.

Ten dźwięk pobudził odwagę pana Bunting. Chwycił on pogrzechacz i wpadł do pokoju, a za nim żona.

— Poddaj się!... — zawołał groźnie pastor; wtem umilkł przerażony. W pokoju nie było nikogo....

Jednak przed chwilą słyszeli kroki i brzęk pieniędzy! — to nie mogło być złudzenie słuchu... Stali oszołomieni, wreszcie pani Bunting zajrzała pod biurko, mąż jej podniósł serwetę, zakrywającą stolik od kart, potem pani pastorowa zaglądała za firanki, a pan pastor grzebał w popiołach kominka; pani pastorowa przerzuciła papiery w koszu, a pan pastor zajął do koszyka z węglami. Potem oboje stanęli na środku pokoju i patrzyli na siebie w niemem zdziwieniu.

— Byłbym przysięgi!... — szepnęła pani Bunting.

— Świeca! — odszepnęła pani Bunting — kto świecę zapalił?..

— Szuflada otwarta, pieniędzy niema... — mówił pastor.

Pani pastorowa podbiegła do drzwi.

— To niepojęte, to niesłychane!... — wołała.

W sieni rozległo się kichnięcie. Wybiegli oboje; w chwili tej drzwi od kuchni stanęły otworem.

— Bierz świecę! — krzyknął pan Bunting.

Słyszeli oboje odsuwanie rygla. Pastor widział otwierające się drzwi na podwórze. Nikt przez te uchylone drzwi nie wyszedł; otworzyły się i zamknęły same...

W chwili tej zgasła świeca, przyniesiona przez panią Bunting z gabinetu. Stali oboje na progu, obawiając się wejść do kuchni.

Izba była pusta. Zamknęli znowu i zarygłowali drzwi, prowadzące na podwórze, zajrzeli we wszystkie kąty, nawet do stągiewki z wodą i wreszcie zeszli do piwnicy.

W całym domu nie znaleźli żywej duszy, pomimo najściślejszych poszukiwań.

Już było dobrze widno, a jeszcze ze świecą lustrowali każdy pokój osobno.

— To niesłychane!... — powtarzał pastor po raz dwudziesty może.

— Patrz... Zuzia schodzi z poddasza — szepnęła pani pastorowa. — Schowaj się za drzwi, a jak wejdzie do kuchni, wracaj na górę.

VI. Meble poszalały.

Tego samego dnia, drugiego Zielonych Świątek, skoro świt, zanim jeszcze utrapiona Millie wstała do swojej codziennej pańszczyzny, małżonkowie Hall, obudziwszy się wcześniej, niż zwykle, zeszli do piwnicy. Wiodły ich tam sprawy tajemne i będące w ścisłym związku z piwem, sprzedawanem w gospodzie.

Zaledwie znaleźli się w piwnicy, gdy pani Hall przypomniała sobie, że zostawiła w pokoju sypialnym butelkę z salsaparilla.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Z KRAJU.

Proces kanonika Mardyrosiewicza.

II. A tymczasem we wnętrzu pod pozorami spokoju i uczciwości, kryła się zbrodnia. Do skarbcza kradł się mól, czyli inny owad niszczący i toczył — toczył wewnątrz.

Tak jak drzewo zielone czasem i zdrowe po wierzchu o wielką rębaczy zgryzotę przyprawia, gdy napracowawszy się mocno, znajdują wreszcie, że we wnętrzu nie ma nie tylko trociny i próżnia, tak i skarbiec Banku ormiańskiego, pełny po wierzchu, przedstawiał we wnętrzu obraz zniszczenia i próżni.

Brządził tam ks. Mardyrosiewicz, co tylko się wzięło. Klucze od skarbcza w jego wyłącznym znajdowały się ręku, on był tam wyłącznym panem i władcą. Bardzo często kazał pisać zastawnicze kartki, które szły przez cały proceder bankowy, z do kasjera, który wypłacał pieniądze, a nikt fantów nie widział i nie wiedział co i jak było zastawione.

Tu znowu wpisywał zmyślone nazwiska, a gdy potem kasjer wywlekał je celem wypłacenia kwoty, kazał sobie pieniądze kłaść na biurko, co zresztą nikogo nawet nie dziwiło, bo urzędnicy przyzwyczajeni byli do tego, że ks. M. różnym znajomym robił grzeszności i sam za nich zastawiał.

Te nielubiane zastawy były pierwszym i najważniejszym źródłem jego dochodów, drugiem zaś było zastawianie fantów w innych Bankach. Brał poprostu ksiądz Mardyrosiewicz zastawione już w banku przedmioty i za pośrednictwem ekspresów lub przyjaciela swego, kandydata adwokackiego Bornemissy, zastawiał dalej w Banku hipotecznym, akcyjnym Zakładzie zastawniczym, w Banku dla handlu i przemysłu i t. d. Gdy zaś strona przysłała wykupić zastaw, to odbierano od niej przedwzrostkiem pieniądze, potem czemprejdzę posyłał ks. Mardyrosiewicz pośrednika, aby ów przedmiot za pieniądze stromy wykupił i wszystko było dobrze.

Po nadto posiadał sam ks. Mardyrosiewicz pewne korztowności, które razem były warte około 3000 zlr. Przedmioty te zastawiał on za sumę kilkakrotnie przewyższającą ich wartość, a w kilka dni później „wykupował“ je, nie zapłaciwszy naturalnie ani centa. Z innych finansowych operacji kanonika, wymienićby należało jeszcze to, że niewykupione zastawy nabywał on sam bez żadnej licytacji, czasem się znowu zdarzało, że po wykupieniu zastawu przez klienta, oddawał mu go uczciwie, ale pieniądze za ten zastaw zatrzymywał dla siebie, a wreszcie znajomym swoim i przyjaciółom, a zwłaszcza przyjaciółkom pożyczal nieraz bardzo wysokie sumy na zastawy zupełnie bezwartościowe.

Jednym słowem był ks. Mardyrosiewicz rakiem, który toczył starożytny bank „Pia Mora“, był jego kłębkiem i pijawką. Pięknie opakowane i poukładane pudełka w skarbcu, w znacznej części były próżne, zastawy zaś bujały sobie po świecie; nieraz zdobyły szyje i pierśi nadobnych jego przyjaciółek i towarzyszek nocnych biesiad i hulasek.

Pajęczemi siećmi kanonika oplątany był wreszcie cały Bank ormiański. W ciągu lat ostatnich orgje oszukańcze w tym cichym „przybytku kosztowności“ wyprawiał, a nikomu nawet za myśl przyjść nie mogło, że w instytucji duchownej dzieją się takie same zbrodnie, jak w tylu innych kasach galicyjskich.

Ale przecież wszystko się ukryć nie dało. Szalone życie kanonika, życie prawdziwie bez jutra i misry, zaczęło powoli zwracać uwagę tego i owego i prowadzić na domysł... z początku tylko zawiśniętych i nieprzyjaciół. Zaczęły nadchodzić arcybiskupa różne listy anonimowe, a w nich opisy szarów kanonika kapitały i przypuszczenia, że tam w Banku nie wszystko idzie tak, jakby się należało. Jednak anonimowy, to rzecz podła i chociaż raczy nieboszczyk arcybiskup nie wierzył im w całości, to przecież w umyśle rodziła się gorycz dla ulubieńca i żal tak wielki, że nie tylko płaczem wybuchał za wodą, płaczem starca, co nikogo nie skrzywdził, a wszystkich tak bardzo kochał.

Czasami na skutek właśnie takich listów anonimowych, pytał arcybiskup o sprawy bankowe.

Ale cóż! człowiekowi, który nie miał o bankach pojęcia, wystarczała byle jaka odpowiedź, a w odpowiedziach tych mistrzem był ks. Mardyrosiewicz. Aż dopiero w r. 1897 coś tknęło s. p. Isakowicza, zaczął natarczywie pytać i dowiedział się wreszcie, że „skutkiem wprowadzonej nowej waluty, spadło srebro w cenę; a wobec tego Bank ma straty około 16.000 koron“.

Arcybiskup uwierzył, a nawet był bardzo rozczulony, gdy ks. Mardyrosiewicz chwycił się pokryć straty z prywatnych swoich funduszy i w tym celu złożył polięg życiową i książeczkę przemyskiej Kaszy oszczędności na 8 000 koron. Nawet biadał arcybiskup wraz z całą Radą nadzorczą nad temi „stratami“ i wspólnie z ks. Mardyrosiewiczem wystosowali podanie do ministerstwa, aby na pokrycie ich wolno było obracać część nadwyżki bankowej. Ministerstwo zezwoliło, aby reskrypt jego nie mógł wejść w życie z tej prostej przyczyny, że żadnej nadwyżki nie było.

A tymczasem to pokrycie ks. Mardyrosiewicza stało się iluzoryczne. Na polięg życiową nie płać wkładek, więc była ona bez wartości, książeczkę zaś Kaszy oszczędności zabrał sobie i zastąpił to wszystko akcjami przedsiębiorstwa spirytusowego drzewnego, bez najmniejszej wartości.

Kasjer Pokorny wiedział, że te akcje znajdują się w kasie, ale ani przyszuwał poczerwić, że są one bez wartości.

Aż wreszcie arcybiskup poczęł nalegać, aby ks. Mardyrosiewicz dał jakieś pewniejsze zabezpieczenie, na przykład książeczkę gal. Kaszy oszczęd. Ks. Mardyrosiewicz zgodził się na to i za kilka dni leżała już w kasie nowiutka książeczka szparkasowa na 6 tysięcy koron.

Nikt jednak nie przypuszczał, że na tej książeczce znajdowało się wszystkiego dwieście koron, a resztę 5 800 dopisał dowcipny kanonik własną ręką.

Tymczasem mnożyły się ponure znaki. Listy anonimowe coraz częściej nadchodziły, odgłos szaleństw kanonika aż do uszu arcybiskupa dochodził. Pod wpływem tego zarządzone ponowne szkrontrum. Jawiła się rada nadzorcza i w czasie urzędowania zszedł jeden z jej członków okazania sobie fantu, który się „gdzieś zapodział“. Oświadczył jednak kanonik, że ów fant, „ma u siebie na górze“, a w dalszym ciągu urzędowania zapomniała rada nadzorcza o tym fante zupełnie i znalazła „wszystko w jak największym porządku“.

ZE SWIATA.

Zamordowanie rotmistrza Krosigka.

Dnia 15 b. m. rozpoczął się przed wyższym sądem wojennym w Gumbinnen w Niemczech powtórny proces przeciwko b. podoficerowi Franciszkowi Martencowi i sierżantowi Gustawowi Hicklowi, oskarżonym o zamordowanie swego przełożonego rotmistrza Krosigka. Świadców zawezwano aż 111. Wstęp na salę rozpraw był dozwolony tylko za biletami, których wydano razem zaledwie około 30 i to głównie pomiędzy czterech miejscowego garnizonu.

O godz. 8 rano przewieziono obu oskarżonych w dwa zamknięte powozach pod silną eskortą z więzienia do koszar dragonów, gdzie właśnie miała się toczyć rozprawa i zamknięto ich w oddzielnych celach. Niedługo po godzinie 9 wszedł na salę trybunał, któremu przewodniczył podpułkownik pułku fuiljerów nr. 33 br. Schimmelmann. W skład trybunału wchodził ze strony wojskowych: major Arnold, major Ziermann, kapitan Schulz i porucznik Sommerlatte. Jako fachowi prawnicy zasiedli: radca wyższego sądu wojennego Scheer, który równocześnie kierował rozprawą, oraz radca sądu wojennego dr. Kössler. Oskarżenie wniósł radca Meyer. Ławę obrońców zajęli adwokaci Horn i Birchard.

Zamordowanie rotmistrza Krosigka tak się przedstawia: Dnia 22 stycznia b. r. szwadron, pozostający pod komendą Krosigka, odbywał ćwiczenia w ujeżdżalni. Między innymi strzelano koniom koło uszu ślepymi nabojami, aby się przyzwyczaili do huków. Sam rotmistrz wyjął w tym celu swój rewolwer i oddał go wachmistrzowi Bupperschowi. W chwili, kiedy ten ostatni schylił się, aby rewolwer odłożyć na ziemię, padł głuchy strzał, Krosigk zachwiał się i runął na ziemię. Wśród żołnierzy powstała panika, poczęto biegać, wołać lekarza, wody. Wszystko to było na rękę zbrodniarzowi, czy zbrodniarcom. Przywołany lekarz stwierdził już tylko śmierć, spowodowaną celnym strzałem, wymierzonym w serce.

Głównymi okolicznościami, wskazującymi na Martena i Hickla, jako na sprawców zbrodni, są według aktu oskarżenia: 1) zeznania dwu dragonów, którzy niedługo po dokonaniu morderstwa spotkali Martena w pobliżu tego miejsca, gdzie znaleziono potem w kacie oparty o ścianę karabin z wypalonym nabojem ostrym; 2) zeznania kowala Skopecka, który widział, jak jacyś dwaj podoficerowie z czarnymi bródkami (takie właśnie brody nosili obaj oskarżeni) zaglądali zewnątrz przez szparę do ujeżdżalni i coś do siebie cicho szeptałi, wreszcie 3) zachowanie się Martena kilka dni przedtem na rawji. Gdy mianowicie rotmistrz Krosigk skarcił Martena za złą jazdę konną, ten tak poczerwieniał i zaczął rzucać takie groźne spojżenia w stronę rotmistrza, że zaważył to nawet obecny na ćwiczeniach pułkownik i zganiał go za to bardzo ostro.

Na trzeci dzień rozprawy zdarzył się bardzo wzruszający epizod. Prezydent odczytał nadesłane na jego ręce pismo żony oskarżonego Hickla następującej treści: „Ponieważ dziecię nasze jest umierające i lada chwila należy oczekiwać katastrofy, upraszam najniższej pozwolił memu mężowi zobaczyć jeszcze raz umierające dziecko“. Hickl, usłyszawszy tę wiadomość, wybuchł spazmatycznym płaczem. Na wniosek prokuratora pozwolono Hicklowi udać się do łóża umierającego dziecka.

Proces zakończył się wczoraj. Marten został uznany winnym zarzuconej mu zbrodni morderstwa i skazany na śmierć. Hickl został uwolniony od oskarżenia.

Książę czarnogórski, jako poeta.

Bardzo zajmujące studjum o księciu czarnogórskim Mikołaju, jako o poecie ogłasza w „Dzienniku Pozn.“ dr Jan Leciejewski.

Dowiadujemy się z niego, że książę Mikołaj pisać zaczął wczesnie; już z 17 roku jego życia mamy wiersz: „Szetnia na Lowćen“ (Przechadzka na górę Lowcien); z 18 roku życia pochodzi: „Zwono cetyńskiego monastira“ (Dzwon monastyrza cetyńskiego) i toast: „Pijmo wino“. I dziwna rzecz, nie miłośne gruchanie jest przedmiotem tych wierszy, lecz szasere uczucie patryjotyczne, wypowiedziane z siłą i w odpowiedniej formie. (Przytoczone przez dra Leciejewskiego próbki, pozwalają mieć pewne wątpliwości co do wartości formy. Prayp. Red.). Książę poeta już wtenczas, kiedy nie był jeszcze panującym, marzył o dawnym państwie wielkoserbskiem, o dawnym jego stolicy Prizrenie i o zdobyciu jej. W toaście odzywa się:

Wpocóżd wina i puharów
Nie zapomnij, bracie! nie!
O obszernem carstwie serbakiem,
Które noga Turka gnie!

Postanówmy zginąć wszyscy!
Prizren musi znów być nasz!
W nim tron złoty blaskiem świeci!
Zdrów bądź, przyszły carze nasz!

Motyw ten powtarza się i później w jego wierszach; będąc już księciem, woła również:

Tam, tam lećmy! za góry owe,
Tam jest, jak mówią, zburzony dwór
Mojego cara, tam, powiadają,
Zbierał się niegdyś juraków chór.

Tam, tam lećmy, niech ujrzą Prizren!
Wszak on jest mój, wszak stamtąd mój ród!
Przeszłość tamtąd miła mnie wzywa,
Tam z mieczem w ręku niech zwrócę mój chód!

Myśl ta młodzieńcza odbudowania dawnego państwa serbskiego staje się jego marzeniem, prawie celem jego życia. Czuje on w sobie dążyć siły, aby państwu Duszanowemu dawną przywrócić świetność. Zna jednak dobrze i trudności tego celu; wie, że Słowian południowych nie tak łatwo połączyć.

Bo nas Bałkańców zawsze coś dzieli;
Gdybyśmy zgadli byli u siebie,
Wierzej mi synu, jako Bóg w niebie,
Próżnoby burze w nas uderzały,
Bo nasze serca, nasze zapaly
Jedne w świecie!...
Ach! gdyby tak ci junacy
Bratnią zgodą się unieśli,
Czy lud wschodni, czy zachodni
Na szablachby wnet roznieśli.

Niestety do tej zgody daleko, a „przekłęci dyplomaci“ starają się o to, aby ona nigdy nie zaplanowała. Raz była nadzieja spełnienia życzeń, gdy „grom rosyjski uderzył w Bałkan“, ale i ona zawiódła. Czarnogóra zyskała jednak obszerny kawał dawnego kraju serbskiego. Książę-poeta raduje się i z tego powodu, zwłaszcza, że sokoli jego, jak czarnogórców, dzielnie się potykali i oręż swój nową sławą okryli. Gdy na murach zdobytego Nikszicza, dawnego Onogosztu, powiała chorągiew czarnogóraka 27 sierpnia 1877, radość jego jest tak wielka, że wyrwa kartkę z notesu i pisze wiersz na polu walki, który posyła żonie:

Na białym Onogoszcie
Chorągiew się moja wije,
A Plamenac wojewoda
Pod nim krwawe wino pije.
Wkoło niego chorągiewie
Zahuczeli jak orlicy
Niksziczanie smatni, tęskni,
Moi są dziś niewolnicy.

Z zachwytem wita także w osobnym wierszu: „Do morza“ Adrijatyk, do którego po otrzymaniu portów Dulcigno i Antiwari dosięgło jego państwo:

Pozdrawiam cię, sine morze,
Łanie równy, łanie splawny!
Ty obszarze niezmierny
Moich życzeń celu dawny! i t. d.

Ta nuta patryjotyczna brzmi u niego ciągle, czuje ją prawie w każdym wierszu, w każdym słowie, a zawsze brzmi ona silnie, gorąco, porywająco. Lecz nie samych podbojów pragnie książę-poeta. Jako rozumny ojciec swego ludu, wie on, że po wojnie spokój potrzebny, by zakwitły znowu nauki, ład i oświata. Słowom odpowiadają czyny. Aby podnieść handel, buduje szosy z Cetynji do Podgoricy, stamtąd do Nikszicza, które dalej łączy z morzem; stara się o podniesienie rolnictwa, buduje kościoły, ulepsza administrację. Znając zaś dokładnie każdy zakątek kraju, wie, gdzie czego potrzeba.

Innym motywem jego poezji jest cześć dla przodków swoich i przywiązanie do poddanych, zwłaszcza tych, którzy czy to czynem, czy radą się odznaczyli.

Bardzo rzewny wiersz poświęca pamięci ojca swego, wielkiego wojewody Mirka Petrowicza Njegosza, którego cieniem dedykuje także poezje swoje; ostatnie chwile poprzednika i stryja swego opiewa w wierszu „1 awgusta 1860”; pamięci inuogo stryja Piotra poświęcony wiersz: „Na grobu Petra II Petrowicza Njegosza”; pamięć Stefana Petrowicza i poległych z nim r. 1858 krownych i rodaków natchnęła go do napisania: „Na grobu Stefana Petrowicza”. Nie zapomina także poświęcić wierszy pamięci dzielnych wojaków, jak Jana Wankotića, Jana Pajowa i czterdziestu Lubotinjan. We wszystkich tych wierszach przebija się wielkie uwielbienie dla czynów wojennych i prawości opiewanych osób, co dla współczesnych mu poddanych jest wielkim bodźcem do służenia całym sercem swemu panu. Cóż bowiem może być bardziej zaszczytnego dla ambitnego Czarnogórcza, jak być uwiecznionym przez samego króla. Wątpliwe też, czy znalazłby się Czarnogórec, któryby nie pospieszył do szeregu na wezwanie jego, choćby wiedział, że śmierć go czeka. Byłby wysławiany i tehorzem ogłoszony, tem bardziej, że sam król dał liczne dowody waleczności.

KRONIKA.

Kalendarz koseleley. Dziś, w środę Joanny Franciszki de Chantal; we czwartek Symforjana, męczennika i Tymoteusza; w piątek Filipa Benicjusza i Zachensza, biskupa.

Kalendarz myśliwski. W sierpniu od 15 wolno polować na: jelenie (samce), rogacze (samce sarn), na przepiórki, dzikie gołębie, dropie, pardwy, kuropatwy i bażanty oraz na ptactwo wodne i błotne w ogólności. Dzikie i lisy należy tępić.

Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny [kozy], cielęta i spiczaki, tudzież samice guszców i cietrzewi.

Kalendarz rybnoki. W sierpniu wolno łowić: bolenia, jazia, lipienia, głowacę, swinkę, czopa, sandacza, cytrę, brzana, pstrąga, i łososia, oraz raka samca i samicy.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 4 minut 41, zachód przypada o godz. 6 minut 45, długość dnia godzin 14 minut 4.

Stan powietrza. Dnia 21-go sierpnia o godzinie 7 rano barometr 744,6, termometr + 13,8, wilgotność 84%, wiatr zachodni. Zachmurzenie 2.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO W KRAKOWIE.

W sobotę, 24 b. m.: „Młodzi bohaterowie“ (Pożary), dramat w 4 aktach z czasów powstania 1863-go roku (nowość).

W niedzielę, 25 b. m.: „Wesele“, dramat w 3 aktach St. Wyspiańskiego (po raz 22).

We wtorek, 27 b. m.: „Młodzi bohaterowie“ (Pożary), dramat w 4 aktach z czasów powstania 1863 roku (po raz 2).

W środę, 28 b. m.: „Tamten“, sztuka w 5 aktach J. Maskoffa (po raz 40).

We czwartek, 29 b. m.: „Wesele“, dramat w 3 aktach St. Wyspiańskiego.

W piątek, 30 b. m.: „Kordjan“, poemat dram. Jul. Słowackiego w 10 obr. (po raz 23).

W sobotę, 31 b. m.: „Pod kolumną Zygmunta“, dramat w 5 aktach Aurelego Urbańskiego (nowość).

REPERTUAR TEATRU LUDOW. POD KAPUCYNAMI

We czwartek, 22 b. m.: „Gwiazda Syberji“ w 4 aktach hr. Starzeńskiego.

W sobotę 24 b. m.: „Małka Schwarzenkopf“ w 5 akt. przez Zapolską.

W niedzielę, 25 b. m. popołudniu: „Królowa przedmieścia“ przez Krumłowskiego.

W niedzielę, 25 b. m. wieczorem: „Twardowski na Krzemionkach“, wodewil czarodziejski przez I.N. Kamińskiego, muzyka Rachliczka.

Kupujcie tylko u Chrześcian!

* P. Józef Bromowicz jeszcze nie dał za wygraną. Jest silnie przekonany, że zgromadzenie jego niepowiodło się jedynie wskutek spiknięcia się przeciwko niemu tajemniczych wpływów wolnomularstwa. Uderza więc gwałtownie w chrześcijańską nutę i jakkolwiek kilka dni temu plakatami zapewniał, że z antysemityzmem niema nic wspólnego, obecnie staje na gruncie chrześcijańskim i o „Głosie Narodu“ z zyczliwością wspomina! Zwolnje więc nowe zgromadzenie na dzień 22 b. m. we czwartek o godz. 6 wieczorem do kasyna Europejskiego za zaproszeniami — z wyraźnym wyłączeniem żydów! Jakkolwiek o wolnomularstwo nie możemy być posądzeni, radzimy najszczerzej p. Bromowiczowi, aby zrezygnował raz na zawsze z aspiracji politycznych, w których — można to zapewne przewidzieć — nie będzie miał powodzenia.

* Śledztwo w sprawie oszustw Józefa Majewskiego, któremu pomagali współnicy, prowadzi oficer krakowskiej dyrekcji policyjnej p. Antoni Horak. Kwo-

ta, wyłudzona od latowiernych, wynosi dotąd przeszło 4000 koron. Oprócz pobierania oszukańczych rat na rzekome losy i akcje, trudnił się także Majewski sprzedażą pozłacanych łańcuszków, jako szczerze złotych.

* Prześladowany przez żydów. Piętnastoletni Jakób Strenger przybył z Zagórza do Krakowa, aby przyjąć Chrześc. św. W ślad za Strengerem przybyli tu także jego rodzice, Mojżesz i Ciana, którzy razem z innymi fanatycznymi żydami już dwukrotnie napadli na Jakóba, grożąc mu zabiciem. Strenger udał się z prośbą o opiekę do władzy policyjnej.

* P. Karol Szczygliński, odlewarez u p. Zieleniewskiego, prosi nas o stwierdzenie, że córeczka jego Marja Szczyglińska (Szczygłel), urodzona dnia 11 b. m. na Modrzejówce, zmarła w trzy dni potem nie z powodu rzekomego zatrucia wywarem z zapałek, lecz, jak przeprowadzona sekcja sądowo-lekarska wykazała, z powodu rozległego niezytu oskrzelowego i niedodmy płuc. O żadnym strusiu w świadectwie zakładu medycyny sądowej niema wzmianki. Plotka o otruciu dziecka była wymysłem akuszerki.

* Z sali sądowej. Trybunał orzekający pod przewodnictwem radcy Tarowicza skazał dziś Annę Rottmanową za trzymanie na składzie i rozprzedaż pornograficznych kart korespondencyjnych a więc za występki z art. 24 ust. pr. na karę 10 koron grzywny. Tenże sam trybunał za pomieszczenie w nrze 104 „Głosu Narodu“ aktu oskarżenia przeciw drowi Zygmuntovi Markowi, a więc także (!) za występki z art. 24 ust. pr. skazał zaocznie p. Witolda Noskowskiego, redaktora odpowiedzialnego „Głosu Narodu“ na 40 koron grzywny.

Podobnie jak Rottmanowa, za tenże występki, został p. Kazimierz Baum, kupiec z linii A-B, skazany na 20 koron grzywny.

* Fałszywy alarm. W piwnicy domu pod l. 26 przy Ryńku głównym późnym wieczorem desinfekcjonowano piwnicę zapomocą palącej się siarki. Wskutek wydobywającego się dymu na zewnątrz, zaalarmowano straż pożarną o rzekomo wynikłym pożarze w kamienicy pod l. 26. Przybyła straż pożarna pod komendą naczelnika p. Eminowicza, przekonawszy się, że alarm był niepotrzebny, powróciła bezzwłocznie do koszar.

* Zaginiony bez włości. Dnia 12 b. m. właściciel Kleczy górnej, Zygmunt Schmelz, wyjechał na jeden dzień z zamiarem udania się do Bielska, Mysłowic i Katowic. Schmelz, którego wyjazd nigdy nie trwał nad parę dni, do dała dzisiejszego do domu nie powrócił i wszelkie poszukiwania okazały się bezskutecznymi. Jest przypuszczenie, że Schmelz, który miał inkasować znaczniejsze pieniądze, został obrabowany i uprzątnięty przez robotników.

* Katarzyna Dąbrzyńska, córka obywatela m. Krakowa, narzeczona oficjała magistratu, ciesząca się sympatją w kółku swoich znajomych, po dwadziemletniej zaledwie chorobie, zmarła wczoraj, przeżywszy lat 22. Pogrzeb odbędzie się jutro o godz. 5 po południu z domu przy ul. Łobzowskiej l. 7. Nabożeństwo żałobne w piątek o godzinie 10 rano w kościele OO. Reformatów.

Znowu polski wynalazca. Naród nasz, nie mając samodzielnego bytu politycznego, jak gdyby na złość hakatytom i Moskalom, z dnia na dzień zdobywa sobie większą sławę na polu intelektualnem. Po poetach, którzy świat zadziwili, nastąpili artyści, malarze, rzeźbiarze, którzy pozyskali sławę europejską. Dziś przyszła kolej na sławę narodu naszego w dziedzinie techniki i wynalazków. Na pierwszym miejscu stoi Szczepanik, dziś całemu jaż światu znany, a za nim cała plejada innych wynalazców, mniej jeszcze sławnych, których jednak wynalazki poważnie zaważą w technice światowej.

Dziś znowu przychodzi nam zanotować nowy wynalazek Polaka. Nie mija miesiąc, tydzień prawie, by nie notowano śmierci lub ciężkich okaleczeń, spowodowanych przesuwaniem wagonów, względnie ich łączeniem, gdzie człowiek stojący między wozami nader często bywa zgniecionym przez t. zw. zderzaki.

Obecnie wynalazł p. Mieczysław Osuchowski sposób mechanicznego łączenia wagonów, przez co ocali na przyszłość życie tylu biednym robotnikom. Wynalazek ten sfinansował p. Osuchowski u znanej firmy Rieghoffera w Smichowie i wkrótce wejdzie on w ogólne użycie. Szczególnie, że p. Osuchowski, tak samo jak Szczepanik i Edison, nie jest z zawodu technikiem, lecz samoukiem. Jest on zawodowym rolnikiem, dzierżawcą państwa Kamionka Strumiłowa hr. Andrzeja Potockiego.

Awantura w sali sądowej. Omgdaj przed zwykłym trybunałem karnym we Lwowie odbyła się rozprawa przeciw znanemu złodziejowi lwowskiemu, niejakiemu Czestyńskiemu. Gdy po przeprowadzonej rozprawie trybunał ogłosił wyrok skazujący oskarżonego na trzy miesiące więzienia, Czestyński począł krzyczyć, iż wyrok ten jest niesprawiedliwy i obrzucił trybunał gradem najwstrętniejszych obelg. Za obrazę

tę skazał trybunał Czestyńskiego w drodze dyscyplinarnej na tydzień odosobnionego zamknięcia, odejęcie ciepłej strawy i 24 godzin ciemnicy.

Wypadek na kole. W Mikołajowie przejechał wczoraj rano pociąg ciężarowy telegraficzny, Zdzisław Zieliński, któremu koła odejęły prawą nogę, a skaleczyły drugą nogę i rękę. Ciężko rannego odwieziono do szpitala we Lwowie.

Gaufinez... Dauphinée. Z Berlina donoszą: Wzbudza tu sensację wiadomość urzędowa, że „dotychczasowy lektor francuskiego języka dr Eugenjusz Gaufinez w Bonn zamianowany został nadzwyczajnym profesorem na filozoficznym wydziale tegoż Uniwersytetu“. Nikt jeszcze z lektora nie został odrazu profesorem; prywatni docenci, których jak wiadomo w Niemczech są krocie, nie posiadają się z oburzenia, że człowiek, który się nigdy nie habilitował na docenta, został nagle profesorem. Nie darmo jednak nazwisko Gaufinez rymuje się po francusku ze słowem „Dauphinée“ — delfinat, czyli otoczenie następcy tronu, którego, jak wiadomo, we Francji zwano Delfinem. Dr Gaufinez od maja b. r. jest nauczycielem pruskiego następcy tronu Fryderyka Wilhelma, który obecnie bawi „incognito“ w Londynie. Ponieważ nieprawidłowa nominacja Gaufineza zbiegła się z odnaznaczeniem kompozytora paryskiego Saint Saënsa wysokim pruskim orderem, — te niezwykle łaski domu cesarskiego dla Francuzów silnie drażnią opinię publiczną w Berlinie.

„Głupi Aleksy“ z Chojnie, żyd, który swego czasu opowiadał, że żydzi zamordowali Wintera, wywędrował z matką i bratem do Ameryki.

Wynalazek przeciw chorobie morskiej. Porucznik 12 pułku piechoty austriackiej, Albert Eirich, wynalazł model foteln okrętowego, który zabezpiecza podróżnych od wszelkich wahań statku, a zatem zapobiega wybuchowi choroby morskiej. Wynalazca wręczył model wraz z rysunkiem i opisem przewodniczącemu wieńskiemu „Stowarzyszenia wynalazków“ w celu użytkowania wynalazku.

Zaręczyny. W zamku Kwanitz, na Morawie, odbyły się zaręczyny hrabianki Henryki Chotek, najmłodszej córki śp. hr. Bogusława i Wilhelminy z hr. Kinskych, siostry żony arcyks. Franciszka Ferdynanda, z Stanisławem księciem Radziwiłłem, synem księstwa Antoniostwa Radziwiłłów.

Spalone miasto. Pastwą straszliwej pożogi padła — jak wiadomo — znaczna część Witebska. Pożar wybuchł w jednym z zaułków, w pobliżu papierni Kimela i wskutek silnego wiatru szybko się rozprzestrzenił na sąsiednie budynki, przeważnie drewniane. Jednocześnie niemal pożar powstał w drugiem miejscu, w nieruchomościach pp. Moczalo i Szitikowa, na lewym brzegu Dźwiny, skutkiem czego ratunek trzeba było podzielić na dwie części.

Pędzony wiatrem ogień, przeszedł przez ulicę Mohylowską, strawił kilka domów i synagogę, ogromne zapasy drzewa na brzegu Dźwiny, poczem przedostał się na drugi brzeg rzeki, gdzie jednocześnie ukazał się w kilku miejscach. Tutaj jednak zdołano pożar opanować. Nagle, około godziny 5 po południu, rozniosła się wiadomość, że pali się Rynek Smoleński. Przejęty panicznym strachem tłum, rzucił się szybko w stronę Rynku, nad którym unosiły się już kłęby gęstego, czarnego dymu, ogarniającego coraz większą przestrzeń. Ogień powstał tu w najuboższej dzielnicy miasta, w sklepiku, którego właściciel nalewał benzynę bez zachowania niezbędnych środków ostrożności. Wiatr i tutaj szybko przenosił płomień z jednego domu na drugi.

Mieszkańców ogarnęło straszne przerażenie, wszyscy potracili głowy. Wysiłki ludzkie w walce z groźnym żywiołem były jednak daremne: zabrakło do ratunku ludzi, narzędzi ogniowych, wody... Wtedy gubernator witebski zwrócił się telegraficznie o pomoc do gubernatora smoleńskiego, który odpowiedział niezwłocznie, że posłał nadzwyczajnym wyprawia 50 strażaków z dwiema sikawkami. Tymczasem pastwą rozszalałego żywiołu stawały się coraz nowe ulice i domy. O ratunku mienia nie mogło być nawet mowy, gdyż rzeczy, wyniesione na ulicę, w jednej chwili ogarniały płomień. Myślano tylko o uratowaniu życia. Straż ogólna, choć wycieńczona z sił, robiła, co mogła.

Z polecenia gubernatora, chorych ze szpitala przeniesiono do gmachu teatralnego, a stąd do koszar pułku lenkorańskiego, aresztantów zaś do więzienia żeńskiego. Dla ochrony poczty i telegrafu wysłano konne oddziały wojskowe; przy kasie rządowej zaś miano w pogotowiu konie i wozy. Przed wieczorem przybyła straż ogniowa ze Smoleńska, która zajęła się szybko ratunkiem płonących domów.

Ogółem spaliło się około 1000 domów. Z gmachów publicznych spalony szpital i oddział psychiatryczny, szkoła parafjalna i zabudowania przy szkole duchownej męskiej.

Hakatyzm na poczcie we Lwowie. Od czasu wydania rozporządzeń językowych za gabinetu hr.

LODOWNIE POKOJOWE POLECA W. HALSKI

Kraków -- Sukiennice.

Baleniego, był dziennik rozporządzeń dyrekcji poczt i telegrafów wydawany w języku niemieckim i polskim. Tymczasem nadesłano nam nr 21 okólników z tego roku, którego tylko nagłówek jest w dwóch językach, cała zaś treść tylko w języku niemieckim, co prawda nawet hochniemieckim. Według otrzymanej informacji autorem tego okólnika jest p. nadradca Stögbauer (nie dawno awansowany), który z urodzenia jest Niemcem (Urgermane) i widocznie pomimo długoletniego przebywania w Galicji nie włada na tyle językiem polskim, aby był w stanie wydać rozporządzenia w tym języku.

P. Stögbauer jest także kierownikiem nauki na kursie pocztowym we Lwowie i jemu to zawdzięczają praktykanci i ekspedytorzy, że muszą słuchać wykładów w języku niemieckim, którego nie rozumieją na tyle, aby mogli odnieść korzyść z wykładów.

Dziwnym się przeto nie ma, że p. Stögbauer został awansowany na starszego radcę pocztowego w Galicji i że JE. pan namiestnik dopuścił do tego, aby p. St. znany z zapędów germanistycznych, zajął w Galicji tak wysoką posadę. Dla hakatystów nie powinno być miejsca w Galicji. Spodziewamy się, że Kolo polskie upomni się o przestrzeganie praw języka polskiego w Galicji, tak, jak to robią Czesi.

Kopalnie złota w Mandżurji. Ziemia mandżurska, zagarnięta przez Rosję, ma, jak się okazuje, znaczne pokłady złota dotąd niewyasykane. W prowincji Ho-Luong Kiang, na terytorjum pomiędzy Amurem a dopływem Amurn, Ajgunem, na przestrzeni 1500 kilometrów, ciągną się pokłady złota. Złoto zaczęli znajdować Rosjanie naprzód nad brzegami rzeki Jeltugi, wpadającej do jednego z dopływów Amurn. Lud sybirski i chiński wiedział o tych pokładach i w celu wydobycia złota potworzyły się sybirsko-chińskie kolonie, rozpedzane jednak przez chińskie władze, które otoczyły pola złota obwarowaniami. Obecnie panami tych obwarowań są Rosjanie.

Wino greckie, które wogóle nie było wiele warte, będzie zapewne do niczego. Z Aten donoszą, że w Peloponezie deszcze wyrządziły winnicom takie szkody, że to się bardzo na wartości wina odbije.

§ Dziennikarze przed sądem parlamentu. Jak już z telegramów wiadomo, w parlamencie angielskim tuż przed jego zamknięciem zdarzyła się niezwykła scena procesu przeciw dziennikarzom. Mianowicie Izba gmin uchwała pociągając dwóch dziennikarzy do odpowiedzialności z powodu obrazy posłów irlandzkich. Na drugi dzień po południu po uchwaleniu, a barjery Izby gmin, wskutek zarządzenia speakera (marszałka) Izby, pojawili się redaktor i wydawca konserwatywnego piśmienia wieczornego „Globe“, pp. Armstrong i Madge, aby wytknąć się z powodu ogłoszenia artykułu p. t. „Irlandzcy awanturnicy“, w którym przemawiając za zmniejszeniem liczby posłów irlandzkich, powiedziano, że „wiele osób, zostających w stosunkach z irlandzką partją narodowocelową, należy właściwie do metod społecznych. Jedynym ich celem jest wzgląd finansowy, mianowicie chęć zarobienia przez korupcję i szacherki jak najwięcej pieniędzy. Każdy, kto miał do czynienia ze stosunkami w Irlandji, wie o tem dobrze. Nie byłoby to zatem bynajmniej krzywdą dla Irlandji zmniejszyć liczbę tych pasożytów narodowego systemu irlandzkiego“. Autorem artykułu miał być lord Montmorres (którego ojciec zginął przed laty 20 w czasie rozruchów agrarnych w Irlandji). — Obaj dziennikarze na zapytanie speakera, w jaki sposób mogą przed Izbą usprawiedliwić tę napaść, wyrazili głębokie ubolewanie, że artykuł ów pojawił się w „Globe“ i prosili Izbę gmin o wybaczenie. Na wezwanie speakera opuścili Izbę wśród sztychli okrzyków ze strony posłów irlandzkich. Wówczas Balfour, przywódzca większości konserwatywnej, wniósł, aby przywołać ich powtórnie i aby speaker Izby udzielił im nagany. John Redmond, przywódzca stronnictwa irlandzkiego, zażądał, aby redaktorowie cofnęli obrażające Irlandczyków wywody artykułu. Przywołano więc powtórnie pp. Armstronga i Madge, poczem speaker oświadczył im, że Izbie nie wystarczy prośba ich o wybaczenie i zapytał, czy są gotowi cofnąć swe obwinienia. Zapytani oświadczyli swą gotowość do tego i w sposób uroczysty złożyli deklarację, iż zawarte w artykule zarzuty cofają, a zarazem oznajmiają, iż nie mieli zamiaru naruszenia przywilejów Izby. Wówczas speaker udzielił im imienia Izby surowej nagany, poczem dziennikarze wyszli z Izby.

§ Jubileusz gazu. W dnia 11 b. m. minęło lat 100, kiedy Paryż został wprawiany w zdumienie oświetlonym światłem. Wieczorem salony i park domu Selignelaya, przy ulicy św. Dominika, oświetlone zostały nagle płomieniami, przewyższającymi wszystko, co dotychczas w tym kierunku widziano. Były to pierwsze próby oświetlenia gazowego, którego wynalazca, Filip Lebon, ogłosił broszurę, oznajmiającą wszystko, czego można było się spodziewać od jego wynalazka; tytuł tej broszury brzmiał: „Thermolampes on peüea qui chauffent, éclairaient avec économie

et éteint, avec plusieurs produits précieux, une force motrice applicable à toute espèce de machine“. Okazuje się zatem, że Lebon myślał o wszystkim, nawet o motorze gazowym, który stosunkowo niedawno został wprowadzony. Ale powodzenie nowego wynalazku było krótkie. Paryż zapomina szybko i Lebon, który zrujnował się materialnie skutkiem badań swoich i prób, zmarł osamotniony w najwiękzej nędzy. Natomiast praktyczny Anglik zajął się wynalazkiem Francuza i „puścił go w świat“ w 1804 z największym powodzeniem w Londynie, a Paryż zapoznał się na dobre z oświetleniem gazowym dopiero dzięki Londynowi w 1818 roku.

§ Kiedy nam zabraknie miejsca? Przeludnienie kuli ziemskiej nastąpi stanowczo w roku 2250, jeżeli ludność wzrastać będzie dalej w tym samym stosunku co w ciągu wieku XIX-go. Tak twierdzi autor artykułu, umieszczonego w „The Cosmopolitan“. Mieszkalna część kuli ziemskiej ma 52 miliony mil kwadratowych, mila kw. zaś może wyżywić 1000 mieszkańców. W dniu zatem, w którym ludność dojdzie do cyfry 52 miliardów, ziemia będzie „zajęta“. A stanie się to, jak wspomnieliśmy w r. 2250, jeżeli wzrost ludności się nie zmniejszy.

§ Swego czasu dzienniki z własnego obozu Crispięgo, a więc liberalne i masonskie, „per longum et latum“, opisywały historje niemal nie do uwierzenia o rozlicznych wiarołomstwach, jakich się Crispię względem kobiet dopuszczał. Jeszcze przed r. 1848 poślubił on po wszelkiej formie Sycyliankę z Palermo, niejaką Felicytę Velle alias Valle. Zmuszony opuścić Sycylię, udał się z nią do Turynu. Dario papa pisze w „Italia del Popolo“, że Crispię arago się obchodził w Turynie z pierwszą swą żoną. Powiadają, że miał od niej synka, o którym jednak później nigdy nie było już mowy. Pewnem jest, że za pobytu w Turynie poznał się z Sabaudką, niejaką Montmasson, i żył z nią w zażyłości. Opinia zwróciła się przeciw Crispięmu; szemrania jednak wkrótce ustały, Crispię zaś przybył w r. 1855 z p. Montmasson na wyspę Maltę. Tam zawarł z nią związek małżeński kościelny i cywilny.

O dalszym przebiegu życia rodzinnego Crispięgo pisze „Corriere della sera“. Na krótki czas przed r. 1859 żył Crispię w Londynie ze swą żoną p. Montmasson. Jako prawowitą małżonkę przedstawił ją Mazziniemu i wszystkim towarzyszącom na wygnaniu. Pewnego razu zaprosił do siebie grono przyjaciół, by spożyć z nimi „maccheroni alla sicilliana“.

Gdy się zabawiali w najlepsze przy stole biesiadnym, usłyszano nagle gwałtowne pukanie do drzwi, poczem weszła do mieszkania i przemocą wtargnęła do pokoju jadalnego kobieta zawaalowana. Obrzuciła ona gospodarza domu (posługując się czystym sycylijskim akcentem) stekiem słów obelżywych, oświadczyła, że jest jego prawowitą małżonką, a on żyje z drugą. Mówiąc to, postrzącała na ziemię wszystko, co się znajdowało na stole biesiadnym. Wszyscy obecni ostupieli i popadli w konsternację; w końcu Crispię uspokoił nieco Felicytę i alokował ją w jednym z pokoi na wyższym piętrze. Biesiady nie można już było dokończyć, gdyż wszystko w pokoju jadalnym było zniszczone i pogruchotane.

Zajście to bardzo przykro podziało na Mazzinię i towarzyszy, którzy na życiu — jak mniemali — nieskazitelnem Crispięgo znaleźli wielką, hańbiącą go plamę. Kiedy zmarła nieszcześna Felicyta — nie wiadomo. Musiała jednak długo jeszcze żyć, gdyż, skoro Crispię zerwał drugi związek, uważany we Włoszech za nieprawny, jako nietyfułowany swego czasu w królestwie obójga Sycylii, Felicyta przypominała się światu, ogłaszając, że ona jedyna jest prawowitą żoną Crispięgo. Było to w roku 1878, Crispięgo pozycja była już bardzo silna. Wpływy jego zdziałały, że za cichem zezwoleniem ministra sprawiedliwości Manciniego, syndyka Neapolu Sardonata i prokuratora jener., La Franceska, Crispię poślubił w sekrecie Lizę Barbagello. Znaleźli się później ludzie odważni, którzy wszystkie wiarołomstwa Crispięgo wytoczyli przed forum publiczne.

§ Żałoba krajowa, nakazana przez cesarza Wilhelma, a wzbraniająca wszelkich widowisk teatralnych i rozrywek publicznych do dnia pogrzebu cesarzowej Fryderykowej, jest prawdziwą klęską dla tych sfer artystycznych, które dotyka bezpośrednio. „Berl. Tageblatt“ podaje, że w państwie niemieckiem 65.565 osób uprawia zawodowo muzykę, teatr i różne widowiska; w tej ogólnej liczbie muzyków, aktorów, artystów, personelu dyrekeyjnego jest osób 58.880, ofjyalistów administracyjnych 1.303, służby 5.382. Przypaściwszy, że na Prasy przypadają z tego tylko dwie trzecie, łatwo pojąć w jakim trudnem położeniu znaleźli się naraz ci wszyscy ludzie. Dyrekeyja nowego teatru Letniego w Wroclawiu zwróciła się z prośbą do ministra spraw wewnątrznych, aby zezwolono na widowiska chociażby dramatów poważnych; minister odpowiedział, że wyjątków robić nie może. Dyrekeyja wysłała tedy prośbę bezpośrednio do

cesarza do Hamburga, już w imieniu wszystkich teatrów niemieckich, lecz odpowiedzi nie otrzymała. Według prawa obowiązującego w Niemczech, dyrektorowie teatrów obowiązani są płacić artystom trzecią część gaży, jeśli teatry zamknięte są od dni 3 do 8; jeśli dłużej, — kontrakty przestają już obowiązywać i aktorzy nie otrzymują nic. Prasa berlińska występuje przeciw zarządzeniu cesarskiemu, zwłaszcza, że nie chodzi tu o osobę panującą, i maluje w jaskrawych barwach nędzę, na jaką narażeni są skutkiem tego aktorzy. „Berl. Tageblatt“ przypomina, że po śmierci cesarza Wilhelma I cesarz Fryderyk w ukazie do ministerjum polecił, aby w sprawie żaloby krajowej nie przedsiębrać żadnych rozporządzeń i pozostawić każdemu Niemcowi dowoli, w jaki sposób chce okazać smutek swój wobec śmierci monarchy i na jak długo zechce się powstrzymać od rozrywek publicznych.

§ Spirytyzm w Belgji rozwinął się na szeroką skalę. Są całe wsie, które spirytyzm uznają jako religję, posiadają swoje sztandary, odbywają regularnie posiedzenia, zaczynające się modlitwą i t. d. Spirytyści żyją na stopie wojennej z miejscowem duchowieństwem i stanowią osobną partję, a w każdym razie sektę. Spirytyści nowonarodzone dzieci zanoszą na swoje przedstawienia, aby ich obecne tam duchy pobłogosławiły.

§ Ucieczka przed długami. Z Charlottenburga umknął przed kilku dniami asesor sądowy, Adolf Laaser, pozostawiający około 25 000 marek długów. W długi te zabrał L. przez niefortunną grę na giełdzie, przyczem roztrwonik cały znaczny majątek swej żony. L. pochodzi z Królewa, a w Gdańsku był urzędnikiem wydziału prawnego magistratu. Umknął podobno do Transwaalu.

§ Mieszkańcy jaskiń. W pobliżu gminy Tüfel na Węgrzech wielu bardzo robotników mieszka z rodzinami w jaskiniach górskich. W tych dniach, podczas gwałtownej burzy, załamała została jaskinia, która zamieszkała z żoną i dziećmi wypalacz cegieł Csapl. Cała rodzina, złożona z ojca, matki i czwórki dzieci, utonąła.

§ Cesarzowa Eugenia. Wiktor ks. Napoleon otrzymał w niedzielę w Paryżu wiadomość telegraficzną, że cesarzowa Eugenia ciężko zachorowała na zamku Farnborough w Anglii. Księżę natychmiast wyjechał dla odwiedzenia chorej. Według później nadeszłych wiadomości, stan 74-letniej ex-cesarzowej jest bardzo groźny.

Gabryelski (Krzysztofory, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitej w Austrii fabryki Petrol z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 300 złr.

Kursy walut.

	Korony			
	placą	—	żądają	
Buble papierowe	253	—	258	75
Marki niemieckie	117	15	117	30
Franki papierowe	94	85	95	45
30-to frankówki w złocie	19	04	19	06

Z dziejów walki na śmierć i życie.

Poznań: Germanizacja nazw polskich robi w Poznańskim znaczne postępy. Gospodarze wsi Chwałkowa pod Gnieznem ulegli namowom, jak pisze „Lech“, i zgodzili się, aby nazwę wsi zamieniono na „Weissenburg“. Również uchwalono pomimo protestu pięciu Polaków, aby Żerniki pod Gnieznem otrzymały nazwę „Schernik“. — W takiej samej sprawie odbył się przed kilku dniami termin w Czarniejewie wsi, gdzie jednak wszyscy do głosowania uprawnieni (jeden nawet na rzeczony termin aż ze Śląska przybył), stawili się z hr. Skórzewskim na czele (czcigodny ten pan, choć bardzo chory i słaby, na rzeczony termin zawieść się kazał) i tak zjednoczonymi siłami odparli napór komisarza.

Sąd kameralny w Poznaniu unieważnił rozporządzenie prezesa rejencji wrocławskiej o zatrudnianiu robotników endzoiemców. Według decyzji tego sądu przysługuje prawo udzielania pozwolenia pobytu robotnikom na czas od 1 marca do 30 listopada nie policjii, landratom, lub prezesowi rejencji, lecz tylko rządowi centralnemu. Zatem ograniczenie, zaprowadzone przez prezesa rejencji wrocławskiej i przez landratów, unieważniono.

Przyaresztowano w Szopienicach (Góry Śląsk) kilku wychodźców polskich z Królestwa Polskiego i z Galicji, którzy nie mogli się wykazać posiadaniem wymaganej sumy pieniędzy.

Były prezydent rejencji bydgoskiej Conrad, który obecnie został szefem kancelarii hr. Bülo-

Fabryka stór i zaluzyj Władysława Pędziwiatra
 w Krakowie, ulica Zwierzyniecka Nr. 8. 2033
 Przyjmuje wszelkie zamówienia i reperacje w zakres tego zawodu wchodzące. — Ceny przystępne. — Dla wygody Szan. P. T. Publiczności przyjmuje zamówienia firma Reim i Ska, Rynek linja A—B.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

TELEGRAMY „GŁOSU NARODU“ Z DNIA 21 SIERPNI 1901.

wa, zawdzięcza tę nominację — jak stwierdza „Brombg. Tgbl.“ — wybornej znajomości politycznych stosunków w prowincjach polskich. Inne pisma dodają do tej wiadomości wyrazy nadziei, że ta nominacja przyczyni się do utrwalenia polityki antypolskiej.

Poznańska dyrekcja poczt wydała okólnik do listonoszów, zagrażający karami porządkowymi aż do wydalenia ze służby każdemu listonoszowi, któryby doręczał adresatom listy z polskimi adresami. Listy takie mają listonosze przedtem oddać do „biura tłumaczenia adresów“, nawet gdyby adres dobrze rozumieli. Za pierwsze przekroczenie tego przepisu nałożono karę dwóch marek.

Obrony oskarżonych o zakłócenie porządku we Wrześni i o pobicie nauczycieli tamtejszej szkoły, podjął się bezinteresownie adwokat Woliński z Poznania. Sprawa będzie sądzona w Gnieźnie.

Socjaliści, których w lutym b. r. wyrzucono z zebrania przedwyborczego polskiego w Poznaniu, za to, że chcieli to zebranie rozbić, wytoczyli uczestnikom jego proces o pobicie.

Proces gimnazjastów poznańskich wyznaczony został na 9 września przed toruńskim sądem ziemianckim. Przewodniczyć będzie dyrektor sądu poseł Grassmann. Rzecz ciekawa — powiada „Gazeta toruńska“ — że w toku śledztwa przeciw gimnazjastom polskim wymieniono sędziemu śledczemu, Technau'owi, nazwiska gimnazjastów, którzy należeli do tajnego niemieckiego kółka, a wśród wymienionych był także abiturjent Grassmann, syn dyrektora sądu.

Z literatury, teatru i sztuki.

* Ruchliwa księgarnia D. E. Friedleina wydała tymi dniami trzy serie nadzwyczajnie pięknych kart korespondencyjnych. Pierwsza seria obejmuje 10 kart, wykonanych platynotypją widoków miasta Krakowa; drugie dziesięć kart z widokami m. Krakowa wykonane są artystycznie w barwach według natury. Najciekawsza jest trzecia seria, przedstawiająca w 10 korespondencyjnych typy ludu krakowskiego w barwnych strojach. Karty barwne kosztują po koronie komplet; widoki, wykonane platynotypją, kosztują 2 korony.

* Dramatopisarz niemiecki, Emil Pohl, umarł tymi dniami w Ems. Pohl walczył się głównie tłumaczeniem sztuk Goldoniego na język niemiecki.

* Juliusz Clarette, dyrektor teatru „Komedii francuskiej“, zachorował na nerwowe cierpienie głowy. Kierownictwo sceny objął stowarzyszony Prudhom.

Różne wiadomości z ostatniej poczty.

Paryż: Program podróży cara Mikołaja do Francji nie jest jeszcze w całości ułożony; donoszą jednak, że car przybędzie dnia 17 września do Dunkierki i prawdopodobnie weźmie tego dnia udział w rewii eskadry północnej. Z Dunkierki uda się car wprost do Compiègne, gdzie zjedzie się z carową. Dnia 19 września weźmie para carska udział w rewii pod Reims, która zakończy wielkie manewry I, II, V i XX korpusu armji, poczem jeszcze tego samego dnia, albo najpóźniej nazajutrz opuści Francję. Do tej pory nie ma mowy ani o pobyście cara w Paryżu, ani tem mniej o zwiedzeniu kilku miast środkowej Francji.

Praga: Wdowa po drze Kaiclu otrzymała następującą depezę kondolencyjną: „Jego Ces. i Król. Mość cesarz i król, boleśnie dotknięty zgonem małżonka pani, a zasłużonego ministra, raczył mnie polecić wyrażenie pani współczucia z powodu niepowetowanej straty“. Podp. Hr. Paar, jeneralny adjutant.

Londyn: Lord Kicener donosi z Pretorji: Pułkownik Benson natarł z nienacka d. 16 b. m. na obóz boerski pod Doornpoort. Dwóch Boerów zginęło, a 30 wzięto do niewoli. Wśród wziętych do niewoli znajduje się także szwagier Schalk Burghera.

Pułkownik Garrat osaczył obóz boerski pod Honingspruit i wziął 25 Boerów do niewoli.

Londyn: Pobyt króla Edwarda VII. w Danji będzie tym razem bardzo krótki; monarcha zabawi na dworze duńskim tylko cztery dni.

Londyn: Podczas wylądowania księcia of Cornwall and York wraz z żoną w Kapstadzie przyszło do demonstracji antyangielskich ze strony ludności holenderskiej.

Policja wzięła kilkunastu manifestantów. Będą oni sądzeni przez trybunały zwyczajne.

Wiedeń: Prezydent rządu krajowego na Śląsku austriackim hr. Thun-Hohenstein, zostanie w tych dniach namiestnikiem Anstrji Wyższej. Prezydentem Śląska będzie mianowany książę Hohenlohe Schillingsfürst, syn zmarłego długoletniego ochmistrza cesarskiego.

Wiedeń: Zwłoki ś. p. dra Kaicla spoczną w Panteonie czeskim na cmentarzu wyszehradzkim.

Paryż: W Konstancyinie zachorowało sześćdziesięciu żołnierzy pułku strzelców algierskich wśród oznak otrucia.

Paryż: Z Tangeru donoszą, że sprzeniewierzenia uwięzionego nadzwyczajnego posła marokańskiego, Menobhiego, wynoszą pięć milionów franków.

Bremerhaven: Przybyło tutaj z powrotem z Chin 28 oficerów i 664 żołnierzy z 4-go wschodnio-azjatyckiego pułku piechoty.

Sofja: Wybuchł tutaj strejk służby tramwajowej, domagającej się większej zapłaty. Na ulicach przyszło nawet do zaburzeń, którym koniec położyło dopiero wojsko. Strejk trwa dalej.

Konstantynopol: Wskutek protestu dyplomatycznego ajenta Bułgarii Kissimowa, wniesionego do Porty z powodu ostatnich zajęć na granicy bułgarsko-tureckiej, dwie kompanje mizamów otrzymały od sułtana ostrą nagana, a wali adrianopolski dostał rozkaz usunięcia z nad granicznych posterunków Saritarz i Klissekula wojsk tureckich.

Serbja i Czarnogóra.

Bełgrad: W sprawie rzekomego sojuszu serbsko-czarnogórskiego półrządowo zaprzeczają, jakoby pomiędzy obu rządami przyszło do sformułowania na piśmie jakichkolwiek postulatów.

Faktem natomiast jest, że stosunki pomiędzy obu państwami uległy znacznemu polepszeniu.

Austrja i Włochy.

Wiedeń: „Polit. Corresp“ podnosi z uznaniem, że deputowany włoski Tecchio, powiernik planów prezesa ministrów Zanardello, w liście otwartym potępił wszystkie intrygi, zmierzające do zakłócenia przyjacielskiego stosunku pomiędzy Austrją i Włochami.

Tak zwana „sprawa albańska“ jest zbyt nikła, by mogła wpłynąć na oziębienie stosunku pomiędzy obu państwami. Polemika dziennikarska, prowadzona od pewnego czasu przez prasę obu krajów, zasługuje na pożalenie.

Meeting węgierskich Serbów.

Budapeszt: Onegdaj przed południem odbył

się w Wielkim Besckerek meeting Serbów węgierskich.

Na wniosek redaktora Tomica postanowiono wysłać za pośrednictwem rządu do tronu memorandum z prośbą o rychłe zwołanie kongresu kościelnego, motywując to tem, że władze cywilne wdzierają się samowolnie w wewnętrzne stosunki kościoła gr. wschodniego. Wreszcie wysłano do cesarza telegram z wyrazami lojalności.

Włosi w Pekinie.

Rzym: Rząd włoski pozostawia w Pekinie na stałe dwie kompanje marynarzy, celem strzeżenia tamtejszego poselstwa. Oprócz tego zostanie w Pekinie na stałe oddział karabinjerów.

Gmach poselstwa, opatrzony nowym, grubym murem, przedstawia się obecnie jako silna forteczka. Dobudowane będą jeszcze magazyny amunicji i żywności. Poselstwo graniczy z legacjami angielską i niemiecką.

Londyn: Ambasador angielski zagroził pełnomocnikom chińskim, że wojska angielskie dotąd nie opuszczą Pekinu, póki winowajcy zajmą w Czulichau nie zostaną ukarani.

Partyzantka boerska.

Londyn: Kapitan Wood uderzył na czele oddziału policji kaplandzkiej i z pomocą 150 żołnierzy regularnych pod kapitanem Morley'em w pobliżu Middelburga na silny obóz boerski. 23 Boerów zginęło.

Wobec tego, że nieprzyjacieli był o wiele silniejszy — liczone go na 600—800 ludzi — Wood nie mógł należycie wyzyskać swego skutecznego w pierwszej chwili ataku. Cofając się, stracił 1 żołnierza, 6 innych odniosło rany. Kapitan Morley jest ciężko ranny. Czternastu żołnierzy angielskich zginęło bez wieści.

Wojna w Ameryce południowej.

Londyn: „Morning Post“ dowiaduje się z Nowego Jorku, że według nadeszłych tam z Caracas wiadomości udało się prezydentowi Castro doprowadzić do skutku koalicję przeciwko Kolumbji. Wojska Wenezueli, Ekwadoru i Nikaraguy już podobno odeszły ku granicy kolumbijskiej.

„Morning Post“ dodaje jednak, że osobistości, pochodzące z bardzo poważnych sfer politycznych Londynu, a obeznane z stosunkami amerykańskimi, nie przywiązują wielkiej wagi do tych wiadomości.

Paryż: Z Curacao donoszą: Prezydent Castro dopomaga powstańcom kolumbijskim pieniędzmi, bronią i prowiantem. Jenerał powstańców Ruiz wylądował w Panamie.

N A D E S Ł A N E.

Biuro obrotu 2144
JANA JENDLA
w Krakowie ul. Nad Rudawą, 4.

„ZAWISZA CZARNY“
Fantazja dramatyczna Cz. I. 5 kty cztery, przez
Kazimierza Przerwę-Tetmajera
z 7 ilustracjami Włodzimierza Przerwy Tetmajera.
Cena 5 koron.
Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Park Krakowski
TEATR ROZMAITOŚCI
Dziś i Codziennie 1460
wielkie przedstawienie akrobatyczne
połączone z Koncertem.
Muzyka 20 p. p. Reżyser: Rudeslud Roche
Od 1-go sierpnia nowy program.

Wstęp w dni powszednie 10 ct. Miejsca rezerwowane: po 60 ct., po 50 ct. i po 30 ct. — Bilety do miejsc rezerwowanych uprawniają do wolnego wstępu. — **W niedziele i święta wstęp 20 ct.** W te dni bilety rezerwowane nie uprawniają do wolnego wstępu.
Sprzedaż biletów u Wgo St. Karlińskiego w Sukielnicach, a od godz. 3 po południu przy kasie.

SKŁAD FORTEPIANOW
W. Barabasz i Sp.
Kraków. Rynek 39. I. piętra. 2106

Kilku studentów
ze szkół gimnazjalnych lub realnych przyjmie na mieszkanie wraz z całym utrzymaniem lub bez inteligentna rodzina. Zgłoszenia uprasza się nadsyłać do działu inseratowego „Głosu Narodu“ dla Rodziny. 1529

Poszukuje się do kupna
WILLI w ZAKOPANEM
w korzystnym miejscu położonej,
na zimowe mieszkanie zaopatrzonej, a nadającej się do urządzenia pensjonatu. 00
Reflektanci zechcą opis planiku i warunki sprzedaży z podaniem ceny przesłać na ręce
dra Romana Ławrowskiego
adwokata w Krakowie, ulica Grodzka 1. 3.

Dr Michał Słowiński
ordynuje przez lato w Rymanowie (dom Zontaka) 000

Do zbierania wszelkich ogłoszeń do dziennika „Głosu Narodu“ jakoteż do kalendarza wyjść mającego nakładem wydawnictwa „Głosu Narodu“ upoważnionym zostaje 00

p. Spiridjon Soniewicki
Kraków, ul. Szewska 1. 13.

MIDOSYTANIA
założona w roku 1841

Miody w butelkach począwszy od 30 cent. do 1 złr. 50 cent. za butelkę.
Miody owocowe:
Maliniaki, Wiśniaki, Dereniaki 2110

Kazimierza Robackiego
Kraków, ul. Sławkowska 1. 26.

Nauczycielka

poszukuje natychmiastowego umieszczenia. Adres: Nauczycielka Nr. 150 poście Tarnów. 2195 3 2

POKÓJ

kawalerski, meblowany, jest do wynajęcia przy ulicy Długiej L. 35, Wiadomość tamże.

Parcela budowlana

wypiętrową oficyną, wolna od ciężów hipotecznych, przy ulicy Krowoskiej L. 23, w Krakowie jest do sprzedania. Wiadomość u stróża. 2082 3 26

Biedna Rodzina.

Na lichej pościeli leży nędzarz zły i ciężką chorobą od lat 8. To mąż zerpanej nędzą i niedostatkami żony i 3 drobnych dzieci, porostających utrzymywania. Ktoby z litościwych o raczył tym nieszczęśliwym przyjąć pomoc, zechce ofiarę swoją udeścić **Działu inseratowego „Głosu Narodu“** Kraków, ulica Szewska L. 13 **Biednej Rodziny** — a szczerą litwą i ła wdzięczności maluczkich, nie choć w części zapłatą za wydzoną mi łaskę 2022 1 0

Pokój i kuchnię

sto i schludnie utrzymaną można tylko przez używanie **arsztynowej olejno-lakierowej farby** znak **Niedźwiedzia** z fabryki lakierów **ÜGGER & BOECKING, Wien - Stadlau.**

Porównana co do trwałości i lekkości, wytrzymuje także gość, nie tracąc połysku, używa szczególnie do powłoki łóż, mebli i sprzętów pokojowych i kuchennych. Ta pokojówka może tę powłokę łatwo uskutecznić. **Łączny skład fabryczny W HANDLU 1685 Lenerta w Krakowie.**

ROWERY

najstańniejszej marki **„Lürkopp Diana“** POLECA SKŁAD zyna do szycia i Rowarów **R. PAWŁOWSKIEGO** dawniej **Iwanickiego** Kraków, Rynek gł. 18.

Jeżeli jest do sprzedania kilkanaście rowarów, zakupionych na licytacji w Urzędzie zastawniczym w Wiedniu po 75 złr. ze wszystkimi przyborami. 2116 25 0 sprzedają an raty wykluczośnie.

Studenci

średnich, znają umieszczenie i opiekę, z gwarancją za skutki w naukach. Tylko wozem zgłoszenia przyjmują z grzesz. Józef Padarewski Kraków, ul. Garbarska Nr. 4. 2145 3 2

szukuje zaraz

wydzierżawienia 80 morgów gruntu ornieco łąki wraz z budynkami i gospodarstwami. Łaskawe zgłoszenia: Wiktor Jaracz przy skoli skarbu w Rzeszowie. 2163

Szorstawa alkaliczno-sodowa, zawierająca części składowe chemiczne, jak

Zalecona przez **Towarz. lekarskie w Krakowie**

Woda Bilińska

wyrobu naszego Zakładu fabrycznego wód mineralnych sztucznych, będącego pod kontrolą Komisji przemysłowej Towarzystwa lekarskiego,

używaną bywa w zgdzie, kureczach i przewlekłych katarach żołądka z dobrym skutkiem.

Cena flaszki w Krakowie 15 ct. Do nabycia w aptekach i droguerjach, skład dla Lwowa w aptece **J. Wewiórskiego** 2049 15 0 **K. Rząca i Chmurski w Krakowie**, właściciele fabryki wód mineralnych.

Największy Skład Maszyn do szycia i haftu „SINGERA“

Kraków, Rynek gł. Nr. 18 POLECA

maszyny najnowszej konstrukcji, ręczne od 30 do 65 złr., nożne od 40 do 120 złr. gotówką 10% taniej, cenniki flustrowane przesyła franco.

Bezpłatna nauka haftu robót ażurowych i wszelkiego szycia maszynowego. 2115

Szczególną uwagę zwracam na moje ulepszone maszyny pierścieniowe do haftu i szycia, przy których nie potrzeba choć takowe przyrządzić do haftu ani odkręcać zębów, ani zmieniać płyty jak przy innych maszynach, które głoszone bywają za najnowsze, a które ani konstrukcją, ani trwałością, ani cichem chodem nie mogą być nawet w przybliżeniu porównane do moich najnowszych maszyn

Singera modelu z roku 1901. **R. Pawłowski** dawniej **J. Iwanicki.**

Kwizdy Płyn odżywczy dla koni

Cena 1 flaszki 2 kor. 80 hal. c. k. uprz. Woda do mycia koni.

Od 40 lat w stajniach dworskich, większych stajniach Wojskowych i prywatnych w użyciu duwzmocnienia przed i po wielkich wyjazdach jazdy, przy skurozeniu i stępieniu soleglen itd., usposabia konia doniezwyciężalności w biegu. — Prawdziwy tylko z powyższą marką ochronną, we wszystkich Aptekach i Droguerjach Austro-Węgier. **Główny Skład u FRANC. J. KWIZDY** c. k. austr. węg. i król. rum. Dostawcy dworu 1539 51 20 aptek. obwod. KORNEUBURG koło Wiednia.

Każdej gospodyni i matce należy powinszować, która ze względu na zdrowie, oszczędność i przyjemny smak używa Kathreiner Kneippowskiej kawy słodowej (która jest prawdziwą tylko w znanych oryginalnych paczkach).

Młoda panienska

inteligentna, władająca językiem polskim i niemieckim, z ładnym piśmem, biegła w rachunkach, **poszukuje miejsca** w biurze lub jako kasjerka w handlu. Zgłoszenia dla „H. W.“ przyjmuje **Dział inseratowy „Głosu Narodu“**. 2168

Uczniów

ze szkół średnich, przyjmuje na **mieszkanie** i opiekę ks. Jan Świętnicki, katecheta, Kraków ulica Łobzowska L. 6. 2175

Osoba młoda

inteligentna, **poszukuje miejsca** towarzyski do starszej albo młodszej pani lub do zarządu do u. Łaskawe zgłoszenia uprasza pod literą A. F. Polwie Zwierzynieckie ulica Senator ska Nr. 23, pierwsze piętro. 2134 2 2

MIESZKANIE

dla P. P. Studentów z dobrym wiktorem po przystępnych cenach. Wiadomość w handlu i. Brzezińskiego ul. Bracka L. 13, w Krakowie. 2176

Sadła starsze

polskie wyszyła 100 kilogr. po 96 Kor. **Antoni Kasztelnik,** masarz w Żywcu. 2179

Piękna wieś

jakiej rzadko znaleźć można, 180 morgów obszaru, z pięknym parkiem i dworem na wzgórzu położonym, z przepięknym widokiem, o 2 mile od Krakowa, a 2 km. od stacji kolejowej oddalona, za cenę 70.000 złr., z długim Tow. Kredytow. 35.000 złr. **na do sprzedania Pan I. PLESNAR,** dział inseratowy „Głosu Narodu“ Kraków, ulica Szewska L. 13.

Ekspedytorka pocztowa

w średnim wieku, znająca się na zajęciach domowych, **poszukuje miejsca** od 1 Września 1901 r. Adres: C. k. Urząd pocztowy Gelsendorf via Stryj. 2181 2 3

Prawdziwe Polskie Wódki

i znakomity Porter tenczyński poleca 2117 24 0 **Reprezentacja c. k. uprz. Zakł. fabr. w Tenczynku** ulica Bracka Nr. 11.

Nowo założony

Zakład Pogrzebowy Jana Wolnego

w Krakowie przy ulicy św. Tomasza L. 4, Telefon L. 331. **Jedyny zakład na Kraków, posiadający własny wyrób trumien w różnych gatunkach.** **Fabryka oraz skład główny przy ulicy św. Tomasza L. 4.** 1876 **Zakład urządza pogrzeby** od najwspanialszych do najskromniejszych po cenach nader umiarkowanych, jak również urządza takowe na spłaty w ratach miesięcznych. **Filia znajduje się przy ul. Kopernika L. 6.**

Herbata z Brodów!

HERBATĘ ROSYJSKĄ zbioru majowego poleca **HANDEL 38 W. ADAMOWICZA** w BRODACH na pograniczu rosyjskiem. funt „FAMILIUNEJ“ bardzo dobrej 140 funt „MELANGE DE MOSKAU“ w oryg. opakow. 250 funt „IMPERIAL“ Cesarzkiej w oryg. opakow. 350 funt OKRUCHÓW z najlep. herbat kwiatowych 120 **KAWA CEYLON** znakomita, franco 8 koron Z. g.

Państwo

kształcą się w Krakowie, znalazł wygodne pomieszczenie i staranną opiekę. **Helena Kaschnitz** ulica Bogata (przecznica ulicy Karłowickiej) Nr. 5. 2200 3 3

Nauczyciela

do dwóch chłopców w II i IV-tej klasie normalnej poszukuje od wakacji W. B. Zakopane II. 2187

CHEŁOPIEC

14 do 16 lat mający, z dobrimi świadectwami szkolnymi biegły w rachunkach, zostanie zaraz przyjęty do handlu korennego, galanterijnego i wiktualow. Praktyka 3 lata z własnym ubraniem. **Józef Sowiński** właściciel handlu w Andrychowie. 2190 2 2

Młody człowiek

w sije wieku, życzyłby sobie przyjąć **posadę** pisarza ekspedytora pocztowego, agenta i t. p. Zgłoszenia: **Dział inseratowy „Głosu Narodu“** pod lit. „K. B.“ 2196 2 3

OSOBA MŁODA

inteligentna, poszukuje stałej posady do towarzystwa starszej osoby, lub wyreczenia tejże pani w domowym gospodarstwie. Umie także szyć krawieczyznę i bieliznę. Zgłoszenia do 20 b. m. Adres: „A. B.“ I. I. pos. rest. Zakopane. 2188

Do serc litościwych

zwraca się z gorącą prośbą biedna i bardzo nieszczęśliwa **stareuszka**, mająca **nieuleczalnie chorą** córkę, o **łaskawe wspomnienie** jej jakimkolwiek datkiem — aby tym sposobem uchronić ich od niechybnej śmierci głodowej. — W zbieraniu składek pośredniczy Administracja „Głosu Narodu“.

Do sprzedania

za małą dopłatą i pod bardzo korzystnymi warunkami następujące realności, będące własnością instytucji finansowej:

- 1.) **Realność dwupiętrowa** z trzech piętrową oficyną, w Krakowie przy ul. Józefa.
- 2.) **Realność dwupiętrowa** w Krakowie przy ul. Bartosza.
- 3.) **Realność dwupiętrowa** w Krakowie przy ulicy Topolewej.
- 4.) **3 Realności jednopiętrowe** w Podgórzu.

Blizszych informacji udzieli, do pertraktacji upoważniony, **p. Ign. Plesnar** Kraków, ul. Szewska 13 **Dział inseratowy „Głosu Narodu“**. 1874 30 0

Nakładem księgarń katolickiej
Dra Wład. Miłkowskiego
 Kraków, Bynek 30,
 Telefonu Nr. 418
 wyszło świeżo drugie wydanie książki do
 nabożeństwa pod tytułem:

Małe nabożeństwo mszalne

ulożone przez M. D. (str. 671 i VI
 w 32-ce). 2104
 Jest to bardzo praktyczna książka do pa-
 stersza, w rodzaju francuskich Parale-
 lów Romani, zawierająca obok najży-
 wniejszych modlitw Muze na wszystkie
 niedziele i święta w roku.
 Cena egz. bez opr. 2 koreasy, w oprawie
 w płótno angielskie, brzezi marmurkowe
 2 k. 50 gr. — Toż z brzegami paso-
 wami 3 k. W oprawie w szagryn mięk-
 ki, rogi okrągłe, brzezi złote, oprawa
 elegancka 5 k. — Toż samo w przedsi-
 echniej eleganckiej oprawie belgijskiej, w
 miękką skórkę ciemną (różne kolory) za-
 sznowaną szwami i liliami francuskimi,
 brzezi złote, a pod niemi pasowe 17
 koron i 50 hal. Taka sama oprawa w
 morawską de Levant 19 kor. i 50 hal.
 Na porto należy dołączyć 40 groszy.

KALENDARZYK
Tatrzański
 Zakopane i Taty

Przewodnik po Zakopanem i gó-
 rach, zawierający wszystkie
 potrzebne wiadomości dla przy-
 bywających. — Niezbędny dla go-
 ści i turystów. 220 stron druku,
 2 mapy kolorowe. Cena w ładnej
 oprawie kor. 2-40.
 Do nabycia we wszystkich księ-
 garniach. 1873

Wdowa bezdzietna
 po wyższym urzędniku, przyjmuje pa-
 nięki uczęszczające do szkół wyż-
 szych i niższych na mieszkanie z całym
 utrzymaniem. Nowy fortepian w domu
 i konwersacja francuska i niemiecka, ul.
 Wejczyńskiego Nr. 18 parter, przy ulicy
 Krupniczej. 2217 1 10

Potrzeba
 do interesu masarskiego
 poważniejszej pani za kaucją do samo-
 istnego zarządzania interesem, kilku
 panien z tym interesem obznajmio-
 nych, kilku chłopców do praktyki.
 Wiadomość: We Jolech Dutkiewicz Kraków
 ul. Stawkowska Nr. 2. 2215

Aparat fotograficzny
 (salonowy) bez soczewki, format 24 : 30,
 całkiem nowy, jest z powodu wyjazdu
 za 60 fl do sprzedania. Oglądać można
 między 4—5 popoł. przy ulicy Stacho-
 wskiego Nr. 101, drzwi 6 2218 1 3

Dostawca c. k. Straży
 * * * * * skarbowej * * * * *

Krawiec
 wojskowy
 i cywilny 1887

Wł. Lissak
 KRAKÓW
 Florjańska 25,
 1-sze piętro,
 wykonuje wszelkie
 zamówienia, tak dla
 P. T. Panów wojsko-
 wych jak i cywilnych
 oraz wszelkie roboty
 w zakres krawiectwa
 męskiego wchodzące.
 Poleca się nadal łaskawej
 pamięci Szanow. P. T. Publiczności.
 Najlepszy wyrób prawdziwych angiel-
 skich Briges do jazdy konnej.

BROWAR PAROWY
J. A. Johna Synów w Krakowie
 przy ul. Labioz 15/17, tel. 53,
 poleca znane swoje, jak
 z dobroci **Piwa Piwo**
 Ekspertowe, Marcowe, Leżak i Bak.
 Piwo w beczkach wydaje się wprost
 z piwnic sztucznie chłodzonych, w butel-
 kach z w naszym składzie przy ulicy
 Florjańskiej Nr. 25

A. HAWELKA
 C. i K. DOSTAWCA DWORU
 poleca 2216 1 4

Winogrona kuracyjne
 voeslauskie i badeńskie.
 Przesyłki na prowincję skutecznie odwrotnie w koszyczkach pięciokilowych

FABRYKA SIATEK
 konstruktory i artyści szlusarstwa
J. GORECKI i SP.
 Kraków, ulica św. Wawrzyńca 28,
 Telefon Nr. 277 21.0
 wykonuje wszelkie roboty w zakres
 powyższych produktów wchodzące. —
 Cenniki na żądanie. — Ceny przy-
 stępne. — Termin ściśle dotrzymany.

Wyroby tkackie.

Płótna białe, czysto lniane, w sztukach po
 35 m., w cenie od 23 k. do 84 k.
Płótna na prześcieradła bez szwu, szerokość
 150—180 ctm., w sztukach na 6
 prześcieradeł, w cenie od 22—54 k.
Drelichy Dymki, Ręczniki, Chustki do nosa,
 Ścierki i Bielizna stołowa.
 Wszystko własnego wyrobu, z najlepszej przędzy,
 po cenach najniższych, poleca P. T. Publiczności.
 Adres zamówień: 1801 9 5
Michał Mięśowicz w Korczynie koło Krosna.

Najlepsze źródło do nabycia pięknych i trwałych
 płócien korezyńskich. Cenniki i próbki na żądanie opłatnie.

ZAKŁAD
 kamieniarsko - rzeźbiarski
 pod zarządem
Józefa Kuleszy
 naprzeciw cementarza
 w Krakowie

posiada na składzie wielki
 wybór gotowych pomników
 z piaskowca, marmuru, gra-
 nitu i labradoru.
 Podejmuje się wykonania gro-
 bowców jak w miejscu tak i na
 prowincji 2118 40 0
 według własnych lub dostarcze-
 nych rysunków.

„Jeżeli kto kaszle w sposób rozpaczny,
 niech tylko zażyje Pastylek Geraudel'a“.

Dosyć jest raz spróbować, żeby się przekonać o skuteczności

PASTILEK GERAUDEL'A

Nieomylnych w leceniu Nieżyty, Kaszlu nerwowego, Zapalenia płucznego,
 Chrypk, Zakatarzenia, Irytacyi płucnej, Astmy, etc.
 Niezbędnych dla osób, które zbyt często głośno strndzają.
 Bardzo użyteczne dla Palących.

Pudełko zawiera 72 Pastylek i sposób zażywania takowych; we Lwowie:
 w aptekach PP. Mikolascha, Wewiorskiego; w Krakowie w aptekach PP.
 Wisniewskiego, Redyka i Mikuckiego 75 32 17

Takie piękne, długie włosy na głowie
 urosną tylko przez używanie mojej znakomitej ces. król. wyłącznie upryw.
 rezedowej pomady kędzierzawiej.

Przy regularnem używaniu, nawet bardzo wylysiałe miejsca na głowie, bujnie włosami
 porosną; szpakowate i rude włosy stają się ciemnymi. Pomada ta wzmacnia włosy w dzi-
 wny sposób, usuwa wszelkiego rodzaju tworzenie się łupieżu w przeciągu kilku dni za-
 pełnie, zabezpiecza całkowicie w najkrótszym czasie wypadanie włosów i na zawsze nadaje
 naturalny połysk włosom, które stają się

kędzierzawymi,
 i zachowuje je przed zesiwieniem do późnej starości. Wskutek swego bardzo przyjemnego
 zapachu i wspaniałego wyrobu, — tworzy prócz tego pomada rezedowa ozdobę każdej
 gotowni.

Cena słoika z opisem użycia (w siedmiu językach) 1 złr. 50 cent, pocztą
 1 złr. 60 ct. — Odsprzedającym znaczna zniżka.
 Fabrykę i główny centralny skład rozsytkowy hurtowny i ozięłowy ma
CARL POLT's Nachf. A. Griessler
 Parfümerie in Wien, XVII B. Hernals Veronikagasse Nr. 44.
 Zamówienia z prowincji za gotówkę lub za zaliczką będą natychmiast wyznane.
 Skład w Krakowie w aptece E. Hellera ul. Grodzka, we Lwowie
 w aptece Zyg. Beckera pod „złotym orłem“, w Nowym Sączu w aptece
 Stanisława Pawłowskiego. 86 18 3

Ważne dla Rodziców!
Nauczyciel gimnazjalny
 przyjmuje uczniów szkół średnich pod
 bardzo przystępnymi warunkami. Uprasza
 się o wczesne zgłoszenia. Bliższych wi-
 adomości udzieli p. A. Schora w biurze
 adwokata Dra Lewickiego, Kraków, ul.
 św. Tomasza Nr. 20 I p. 2077 9 9

Kareta granat, wygodna za 250 złr. Po-
 wóz zielony na 6 osób za 280 złr. Po-
 wóz bronz, na 6 osób za 220 złr. Po-
 wózek półkryty na 4 osoby za 250 złr.
 Kuczer-fajton z koziołkiem z tyłu, na 5
 osób za 180 złr. Głg na 4 osoby ze smyka-
 mi jako sanie z uprzężą, za 180 złr.
 Wózek drogowy lekki, z fartuchem i sie-
 dzeniami skorzanemi za 80 złr. Wszyst-
 ko lekkie, w dobrym stanie, lakierowane,
 z latarniami, jest do sprzedania w ska-
 dzie powozów St. Cyrankiewicza
 ulica Szpitalna L. 34, naprzeciw teatru
 miejskiego. 1435

Nędzaryz
 od lat siedmiu ciężką, złożony chorobą,
 nie mogący się ruszyć z barłogu pozos-
 taje w okropnej nędzy wraz z żoną i
 4 dziećmi, nie chcąc głodową śmiercią
 zginąć, która mu zagraża, uprasza uprze-
 mie Serce litościwego o łaskawie wspano-
 żenie jakimkolwiek datkiem — które na-
 desłać prosi dla nędzarsa do Działu
 inzeratowego „Głosu Narodu“ Kraków
 ulica Szewska L. 13. 20 5 2 5

A. HAWELKA c. k. Dostawca Dworów
 W KRAKOWIE
 poleca 2153 4 4

Porter angielski wytrawny
 firmy: **Barklay Perkins & Co.**

Wózek
 z siedzeniami wyścielanymi, tania do
 sprzedania przy ul. Senackiej L. 6, u
 stróża. 2214 1 3

3 duże piwnice
 na skład wina, piwa i t. p. są przy ul.
 Mickiewicza Nr. 51, w Podgórzu od 1-go
 października b. r. do wynajęcia.
 Wiadomość na miejscu u administratora
 codziennie od 1 do 2 w południe. 2212

Realność
 w Zakrzówku z 228 sążniami
 gruntu tania do nabycia.
 Wiadomość w księgarni katolickiej
 Dra Władysława Miłkowskiego w
 Krakowie. 2055 6 6

OSOBA
 znająca gospodarstwo domowe, kuchnię
 i krawieczyznę, poszukuje zajęcia zaraz.
 Łaskawe zgłoszenia pod: „D. G.“ poste
 restante Wieliczka. 2210 1 2

Panowie Studenci
 ze szkół gimnazjalnych lub realnych,
 znajdują wygodne umieszczenie z wiktem
 i najtroskliwą opieką przy rodzinie in-
 teligentnej. Warunki bardzo przystępne
 na żądanie korepetycja w domu przez
 syna akademika, fortepian na miejscu.
 Adres: „M. M.“ Kraków, ul. Pędzichów
 II ptr. od frontu. 2167 3 3

PENSJONAT
 c. k. rządowo upraw. Zakładu woj-
 skowo-naukowego emeryt. rotmistrza
 A. Kornbergera w Krakowie, przy-
 muje na nowy rok szkolny także

Uczniów szkół średnich,
 zapewniając najlepszą i najtroskliwszą
 opiekę, higieniczne zdrowie utrzyma-
 nie, oraz wygodne umieszczenie. —
 Konwersacja z pp. profesorami i
 przelotem Zakładu, niemiecka, —
 nauka języka francuskiego, obowią-
 zkowa.

Zakład obszerny, starannie urzą-
 dzony, znajdować się będzie od 1-go
 Września 1901 począwszy, w kamie-
 nicy L. 2, ulica „Zacisze“, naprzeciw
 nowego gmachu Starostwa, z wide-
 kiem na plantacje miejskie.
 Kursa przygotowawcze do egzami-
 minu kwalifikacyjnego dla służby je-
 dnorocznej

(Intelligenzprüfung)
 rozpoczyna się w dniu 4-go Września
 1901 r., z ós kursa przygotowawczego
 bezpośrednio do egzaminu kadeckiego
 dla ukończonych uczniów szkół śre-
 dnich i dla kandydatów, posiadają-
 cych egzamin intelligencyjny, w dniu
 1-go Października b. r.
 Wszelkie zgłoszenia do pensjonatu
 są wskazane. — Wpisy przyjmuje co-
 dziennie, oraz prospekty wysyła od-
 wrotnie i opłatnie 22.8 1

DYREKCYJA
 Kraków, ulica Zwierzyniecka L. 9

Fortepian
 w bardzo dobrym stanie, do sprze-
 dania. — Dębinki Nr. 83 vis
 Wawelu. 2213 1

KOREPETYTOR
 posiadający gruntownie język niemi-
 poszukuje od 1. września lekcji
 chłopców z normalnej lub I, II i III
 gimn. Wymagania skromne. Zgłoszeń
 dla „W. K.“ przyjmuję i załad inzerat-
 „Głosu Narodu“ 2211

„Czesław Smiechowski
 ul. Mikołajska Nr. 4
 POLECA

Perfumy we flakonach i na wagę
 10 ct. za 1 dkg., we wszystkich zapach.
Wody: kolonjska, chinowa, atenu-
 we flakonach i na wagę;
Wody do ust: higieniczną, mięgko
 pomańcującą na wagę;
Proszek do zębów;
Pudry na wagę;
Pomady na włosy „Brillantina“
 Zamówienia z prowincji ukł.
 siam odwrotnie. 945 37 5

PIWO ŻŁOTE
 na sposób pilzeński wyrabiane
 10 butelek (mieszających po 4 szkl-
 Koron 2-50 h.
 1 butelka (mieszająca 4 szklanki)

Piwo Porter krajo-
 na sposób bawarski wyrobione, po-
 zdrowotne,
 10 butelek (mieszających po 2 szkl-
 K. 1.50 h. 1859
 1 butelka (mieszająca 2 szklanki)
 W HANDLU KOLONIALNYM

J. F. Fischer
 Kraków, Rynek linia A-
 Ceny bez konkurencji
 Koncesjonowany Zakład Instalacji wa-
 ciągów, Przedsiębiorstwo budowlane
 Zakład ślusarski

Zygmunta Gędzierski
 Kraków, ulica Krowoderska L. 1
 telefon 260. 2161 4

Fabryka wyrobów masarskich
I. K. Kurkiewicz
 Kraków, ulica Grodzka
 poszukuje 2163

2-ch panien sklepów
 uzdolnionych w sprzedaży wędlin